

А. БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік Университеті
КОСТАНАЙСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ А. БАЙТҰРСЫНОВА
A. BAITURSYNOV KOSTANAY REGIONAL UNIVERSITY

Бекітемін
Басқарма төрағасы-Ректор
С.Қуанышбаев
2023 г.

Білім беру бағдарламасы
Образовательная программа
Educational program

6B01202 Мектепке дейінгі білім беру (IP)

6B01202 Дошкольное образование (IP)/

6B01202 School Education (IP)

Деңгейі/Уровень/Level: бакалавриат/bachelor course

Қостанай, 2023

Протокол
заседания Республиканского учебно-методического совета
Министерства образования и науки Республики Казахстан

г. Астана

18 мая 2023 года

Председательствовал: Вице-министр науки и высшего образования Республики Казахстан К.Ергалиев

Присутствовали: (по списку)

Повестка дня

1. Одобрение 30 образовательных программ, разработанных в рамках проекта Всемирного Банка «Усиление педагогического потенциала РК»

Г.С. Джарасова

1. Информацию проректора по академическим вопросам Казахского национального педагогического университета имени Абая принять к сведению.

2. Одобрить 30 образовательных программ, разработанных в рамках проекта ВБ «Усиление педагогического потенциала РК».

3. Организациям высшего и (или) послевузовского образования (далее – ОВПО), участвующим в проекте ВБ «Усиление педагогического потенциала РК», обеспечить подготовку качественного пилотирования ОП с 2023-2024 учебного года (прием обучающихся, индивидуальные учебные планы обучающихся, силлабусы, повышение квалификации ППС).

4. УМО-ГУП по направлениям «Педагогические науки» определить соответствие 30 образовательных программ с действующими группами образовательных программ (далее – ГОП) в срок до 10 июня т.г.

5. Комитету высшего и послевузовского образования МНВО обсудить на заседании рабочей группы по рассмотрению нормативных документов вопрос по внесению изменений в государственные общеобязательные стандарты послевузовского образования по расширению академической самостоятельности вузов в срок до 30 июня т.г.

Мазмұны

1. Жалпы ақпарат.....	4
2. Бағдарламаның негіздемесі	8
3. Педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері.....	8
4. Бағдарлама құрылымы және оқу нәтижелері	12
4.1. Педагогикалық компоненттің құрылымы	12
4.2 Пәндік компоненттің құрылымы	28
4.3 Міндетті компонент құрылымы.....	67
4.4 Прогресс	72
4.5 Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтауға қойылатын талаптар.....	82
5. Студенттің жұмыс сипаттамасы	82
6. Баға/бағалау әдістері	83
6.1 Бағалау.....	83
6.2 Сыртқы бағалау	84
7. Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар	86
7.1 Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар	86
7.2 Қосымша талап етілетін оқытушы-профессорлық құрам	86
7.3 Оқытушы-профессорлар құрамының біліктілігін арттыру қажеттілігі	86
7.4 Қосымша әкімшілік қызметкер қажеттілігі	87
8. Ресурстар.....	87
8.1. Кітапхана ресурсы.....	87
8.2. IT-ресурстар	87
8.3 Инфрақұрылым.....	87
9. Қосымша ақпарат	88
9.1 Қосымша материалдар.....	88
9.2 Электрондық оқыту.....	88
10. Бекіту	89
1-ҚОСЫМША: Білім беру бағдарламасының негізгі қағидаттары.....	90
Әдебиеттер тізімі:	101

1. Жалпы ақпарат

1.1. Білім беру бағдарламасының атауы	МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ	
1.2. Білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша топ:	Жетекші университет	Қатысушы университеттер
	«А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті» КЕАҚ	«Ш.Уалиханов атындағы Көкшетау университеті» КЕАҚ
		«С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕАҚ
		«М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан» КЕАҚ
		«Павлодар педагогикалық университеті» КЕАҚ
		«М.Х.Дулата атындағы Тараз өңірлік университеті» КЕАҚ
1.3. Білім беру бағдарламасының типі (Ұлттық біліктілік шеңберіне сәйкес)	Бакалавриат, 6 деңгей	
1.4. Жалпы академиялық кредиттер саны	240	
1.5. Оқу түрі	Күндізгі	
1.6. Бағдарламаның болжалды ұзақтығы	4 жыл	
1.7. Білім беру бағдарламасының	Бұл "Мектепке дейінгі білім беру" білім беру бағдарламасы (БББ) әртүрлі қазақстандық жоғары	

**қысқаша
сипаттамасы**

Білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері

оқу орындарының ынтымақтастығымен және халықаралық консультанттарды тарта отырып әзірленген, педагогтарды даярлауға арналған ұлттық білім беру бағдарламасы болып табылады. Бұл білім беру бағдарламасы ұлттық болғандықтан, ондағы сипаттамалық мәтіндерде нақты ақпарат жоқ, бірақ жалпы педагогикалық қағидаттар мен тақырыптар қамтылған (сонымен қатар 1-қосымшаны қараңыз.). Толығырақ сипаттамалар, мысалы, әдіснамалар мен бағалау институционалдық және өңірлік жағдайларды ескере отырып, жоғары оқу орындарының іске асыру жоспарларында айқындалатын болады.

Пәндік компонент 5 модульден тұрады: "Ерте даму және мектепке дейінгі білім берудің психологиялық-педагогикалық негіздері", "Мектепке дейінгі ұйымдағы инновациялық үдерісті басқару", "Балалар кеңістігін жобалау", "Интеграция жағдайында ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды педагогикалық қолдау әдістері", "Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеулер".

«Мектепке дейінгі білім беру» білім беру бағдарламасы Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі білім беру жүйесі үшін педагогтарды дайындаудағы құзыреттілік әдісі негізінде әзірленген. Білім беру бағдарламасы төмендегілерге сәйкес Қазақстан Республикасында ерте дамыту және мектепке дейінгі тәрбиелеу саласындағы жетілдіру идеяларын көрсетеді:

- зерттеулер нәтижелеріне (Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің жай-күйі мен дамуы туралы ұлттық баяндама (2020-жылдың қорытындылары бойынша).- Нұр-Сұлтан: Қазақстан Республикасы Білім және ғылыми министрлігі, «Ақпараттық-аналитикалық орталық» АҚ, 2021);
- ҚР мектепке дейінгі білім беруді дамытудың ұлттық саясаты саласындағы мемлекеттік және нормативтік құжаттарға (Мектепке дейінгі тәрбиелеу және оқытуды дамыту үлгісі (Қазақстан Республикасы Үкімінің 2021 жылғы 15 наурыздағы №137

қаулысымен бекітілген);

- мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының әлеуметтік мәртебесін көтеру, мектепке дейінгі білім беруге тең қолжетімділікті қамтамасыз ету, инклюзивті мектепке дейінгі білім беру шеңберінде инклюзивті білім беру ортасын құру, ерте дамыту жүйесін кеңейту, ерте дамыту және мектепке дейінгі білім берудің вариативті бағдарламаларын әзірлеу және енгізу, ерте және мектепке дейінгі жастағы дағдылар мен қабілеттерді дамыту мониторингін жетілдіру, тұрақты даму үшін мектепке дейінгі білім беру сапасын ұлттық бағалауды енгізу арқылы институционалдық әлеуетті арттыру.

БББ болашақ педагогтардың құқықтары мен мүдделеріне нұқсан келтірмей, теңдік, сыйластық, толеранттылық қағидаттарын сақтай отырып, оқуға тең мүмкіндіктер береді. Табиғаты жағынан ол пәнаралық, студенттерге бағытталған, ғылыми интеграцияланған және проблемалық-бағдарланған болып табылады, ал курстарды таңдау тарих пен қоғамның өзекті мәселелерімен анықталады және курстардың халықаралық дескрипторларына сәйкес келеді.

БББ оқыту мен бағалау әдістері, сондай-ақ пәндік курстар бағдарламада көрсетілген құзыреттіліктерге қол жеткізу мен өлшеуді қамтамасыз ететіндей етіп таңдалатын, сындарлы келісім қағидаттарын көздейтін. Сонымен қатар, бағдарлама болашақ педагогтардың көпұлтты және көпконфессиялы құрамын және олардың оқытуды қолдаудағы әртүрлі қажеттіліктерін ескере отырып, инклюзивті тәсілді ұстанады.

1.8 Білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру:

Педагогтың құзыреттілігі педагогика саласындағы және оның пәндік саласындағы құзыреттілігін әр түрлі қызмет жағдайында оқытудың теориялық және практикалық құзыреттілігімен біріктіреді. Мұғалім өз пәніне қажетті білім мен дағдыға ие, сондықтан бір пәнді оқытын жастар мен ересектерге білім беріп, бағыт-бағдар бере алады.

Мұғалімнің құзыреттілігі жоспарлауға, бағыттауға, оқытуға және

бағалауға бағытталған. Сондықтан мұғалімнің оқыту және құзыреттіліктерін дамыту бойынша жеткілікті теориялық білімі болуы керек. Сонымен қатар, бүгінгі еңбек ету саласында ынтымақтастық пен байланыс құруға, дағдыларды дамытуға, өзінің және айналасындағылардың әл-ауқатын қолдау мен сақтауға баса назар аударылады.

Мұғалімнің құзыреттілігіне еңбек нарығындағы, білім беру құрылымындағы, жалпы қоғамдағы өзгерістер әсер етеді; осы элементтердің барлығы мұғалім жұмысының қарқынды сипатын көрсетеді. Жұмыс жағдайында болатын түрлі құбылмалы өзгерістер мұғалімнің өз қызметін бағалай алу мен реттей алу қабілетіне көңіл аудартады. Өзін-өзі бағалау дағдысы кәсіби тұлғаны дамытудың маңызды бөлігі болып табылады. Мұғалімдер үнемі құндылықтарға негізделген шешімдер қабылдайды, бұл кәсіби этика мәселелерін қарастыру қажетті кәсіби дағдылардың бірі екенін білдіреді. Өзгерістер сарапшылық білімді дамытуды, үйрену қабілетін, сондай-ақ реформалау және қоғамдағы жұмыс істеу әдістерін жаңартып отыруды талап етеді.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады:

1) педагогикалық компонент, 2) пәндік компонент, 3) міндетті компонент. Бұл құрылымдардың әрқайсысы модульдер мен тиісті курстардан құралады. Курстардың оқыту нәтижесі оқыту жұмысында қажетті құзыреттіліктерді сипаттайды және ҰБШ (ұлттық біліктілік шеңбері) жүйесінің алтыншы деңгейіне жатады.

Білім беру бағдарламасы келесі негізгі қағидаларға негізделеді:

- Құзыреттілік әдісі;
- Конструктивті (сындарлы) келісім;
- Студенттерге бағдарланған және белсенді оқытуды қолдайтын әдістер;
- Зерттеуге негізделген оқыту;
- Пәнаралық оқыту;
- Инклюзия;
- Педагогтардың кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару;

(толығырақ ақпаратты Қосымшадан қараңыз)

2. Бағдарламаның негіздемесі

Дүниежүзілік банк қолдап отырған білім беруді жаңғырту жобасының аясында жоғары оқу орындары білім алушылардың тұтас дамуын қамтамасыз ететін құзыреттілікке бағдарланған білім беру қағидастарына сәйкес педагогикалық білім берудің отыз (30) білім беру бағдарламасын халықаралық әріптестікте қайта қарады. Сонымен қатар студенттерге бағдарланған тәсіл Болашақ педагогтарөздерінің сыныптағы жұмысына көшіре алатын, практикалық мысалдар, эксперименттер және тәжірибе ұсыну арқылы оларды мұғалім кәсібіне жақсырақ дайындайды.

Жаңартылған бастауыш және орта білім беру талаптарына сай болу үшін педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері қайта бағаланып, толықтырылуы тиіс. Орта білім берудегі жаңа тәсілдер педагогикалық білім беруде, түлектердің бейінінде көрініс табуы керек. Сондай-ақ, (30) жаңартылған немесе жаңа білім беру бағдарламалары болашақ педагогтардың мұғалім кәсібінде маңызды жалпы құзыреттіліктерін тиімдірек жетілдіру мақсатында әзірленді. Инклюзивтілік және пәнаралық сынды қазақстандық білім беру жүйесі дамытуға тырысатын, бірқатар педагогикалық қағидалар назарға алынды. Сонымен қатар, бұл білім беру бағдарламаларында қауымдастық пен бүкіл білім беру секторын дамыту үшін жеке тәжірибесі мен мектептерінің іс жүзіндегі қызметін үнемі талдап, бағалай алатын практик-педагог болатындай болашақ педагогтардың зерттеу дағдыларын дамытуға ерекше көңіл бөлінеді.

3. Педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері

Мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігі педагогикалық құзыреттіліктен, пәндік құзыреттіліктен және жалпы құзыреттіліктен тұрады деп анықталған. Демек, құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады: 1) Педагогикалық компонент; 2) Пәндік компонент, 3) Міндетті компонент. Құзыреттіліктер саласы мен оқу нәтижелері әрбір компонент үшін жеке-жеке анықталды.

3.1. Педагогикалық және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• Педагогика және дидактика саласындағы құзыреттіліктер

1. Болашақ педагогтардың оқу туралы негізгі білімі мен түсінігі бар және оқу/оқыту процесінде оқушылардың әртүрлілігін ескере алады, сонымен қатар олардың өмірлік және оқу контекстін ескере отырып, олардың психологиялық әл-ауқатын этикалық тұрғыдан қолдауға қабілетті.

2. Болашақ педагогтар білім беру ортасының әртүрлі типтеріндегі оқу және көшбасшылық процестерін педагогикалық мағыналы түрде жобалауға, жүзеге асыруға, бағалауға және дамытуға, соның ішінде тәрбиешінің оқытуды қолдайтын әртүрлі цифрлық ресурстарды пайдалану мүмкіндігіне ие.

- **Өзара іс-әрекетке қатысты құзыреттіліктер аясы**

3. Болашақ педагогтар әртүрлі интерактивті көп мәдениетті қарым-қатынастар мен қоғамдарда, осы қызмет түрінің алдында қойылған мақсаттарды ескере отырып, офлайн да, онлайн да сындарлы сөйлесе алады;

4. Болашақ педагогтар әртүрлі кәсіби желілік қауымдастықтарда жұмыс істей алады, сондай-ақ сындарлы меншік педагогикалық және қоғамдық қызметке қажетті кәсіби қарым-қатынасты түзе алады.

5. Болашақ педагогтар орта білім берудегі үш тілдік білім беру шеңберінде оқыту мүмкіндігіне, сондай-ақ педагогтың жаһандық білім беру қауымдастығына қатысу қабілетіне ие.

- **Педагогтардың жұмыс ортасына қатысты құзыреттіліктер аясы**

6. Болашақ педагогтар халықаралық және ұлттық келісімдер және құжаттармен, сондай-ақ қоғамның әлеуметтік-мәдени құрылымдарымен, мекемелерінің жұмысына және өзінің қызметіне әсер ететін ұлттық білім беру қағидаттарымен, заңнамаларымен және ережелерімен таныс.

7. Болашақ педагогтар (а) ұйымының қызметіне байланысты өз қызметін қарастыруға; (ә) өзара және мектептен тыс серіктестер (отбасы, аймақтық субъектілер, еңбек қызметі) арасында оң көзқарас пен көп бейінді серіктестікті құру бағытында парасатты жұмыс істеуге қабілетті.

- **Кәсіби дамуға қатысты құзыреттіліктер аясы:**

8. Болашақ педагогтар ойлауға, сондай-ақ өзінің құндылықтарын, ұстанымдарын, этикалық қағидаттары мен жұмыс істеу әдістерін сыни тұрғыдан бағалауға, сонымен қатар меншік педагогикалық дамуы, ұйымының дамуы мен кәсіби өркендеуі жолында жаңа мақсаттар қоюға қабілетті.

9. Болашақ педагогтараймақтық, ұлттық және халықаралық деңгейде күтілетін өзгерістерге байланысты өздерінің педагогтік қызметін, жұмыс істейтін ұйымдарының қызметін дамыту қабілетіне ие.

10. Болашақ педагогтар әртүрлі сенімді көздерден және әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың көмегімен теориялық білімді өндіріп, іздеп, сыни іріктей алады, тәжірибелік біліммен қосылып, олар оның өзінің, оның қауымдастығы ұстанатын теорияларды дамытуға ықпал етеді, сонымен қатар оқытудың алға басуы мен меншік кәсіби өсуі үшін білімді қолдануға қабілетті және дайын

3.2 Пәндік және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

- **Ерте және мектепке дейінгі педагогика мен психология бойынша**

құзыреттіліктер саласы:

1. Болашақ педагогтар тұрақты даму үшін мектепке дейінгі білім беруді дамытуға пәнаралық білімді қолдана алады;
2. Болашақ педагогтар педагогика мен психологиядан алған теориялық және әдістемелік білімдерін ерте және мектепке жасына дейінгі балалар үшін ойындар мен басқа да іс-әрекеттерді ұйымдастыру үшін қолдана алады;
3. Болашақ педагогтар мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқыту мазмұнына қойылатын талаптарды іске асыру үшін мектепке дейінгі тәрбиелеу мен бастауыш білім беру арасындағы сабақтастық пен үздіксіздік қағидасын ұстана алады.

• Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттіліктер саласы:

4. Болашақ педагогтар барлық іс-әрекеттер түрлері мен тәрбиеленушілердің ерекше білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, мектепке дейінгі білім беру ұйымының интерактивті қауіпсіз пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалауға қабілетті;
5. Болашақ педагогтар әлеуметтік серіктестік шеңберінде ата-аналар қауымымен және педагогикалық қоғаммен өзара әрекеттестікті ұйымдастыруға қабілетті.

• Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы:

6. Болашақ педагогтар мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін тиімді ұйымдастыру және басқару үшін заманауи тәсілдерді қолдануға қабілетті;
7. Болашақ педагогтар ерте және мектепке жасына дейінгі балалардың діл және тән денсаулығын нығайту, сондай-ақ дамыту, тәрбиелеу және оқытудың дәстүрлі және инновациялық әдістерін қолданудың инновациялық педагогикалық тәжірибесін жүйелей және қолдана алады.

• Мектепке дейінгі білім беру зерттеу және сапаны бағалау үшін құзыреттіліктер саласы:

8. Болашақ педагогтар мектепке дейінгі білім беру саласында жергілікті (субұлттық), республикалық, аймақтық немесе халықаралық деңгейде ғылыми-зерттеу жұмыстарын өз бетінше немесе топпен жүргізе алады;
9. Болашақ педагогтар тұрақты даму үшін мектепке дейінгі білім беру сапасын бағалау мақсатында ғылыми-педагогикалық

зерттеулердің құралдарын (критерийлері мен көрсеткіштерін) және әдістерін қолдана алады;

10. Болашақ педагогтар оқу-тәрбие үдерісін түзету мақсатында ерте және мектепке жасына дейінгі тәрбиеленушілердің дағдылары мен қабілеттері дамуының бақылауы нәтижелерін талдай алады.

• Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының тұлғалық даму үшін құзыреттіліктер саласы:

11. Болашақ педагогтар ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды дамыту және тәрбиелеу үдерісінде құндылықты-бағдарлы көзқарасты жүзеге асыруға қабілетті;

12. Болашақ педагогтар ата-аналар және педагогтар қауымдастығымен ынтымақтастық және бірлесіп шығармашылық ету шеңберінде жағымды атмосфера құру үшін эмоционалдық интеллект пен көшбасшылық дағдыларды дамыта алады;

13. Болашақ педагогтар педагогикалық рефлексия мен өзіндік рефлексия негізінде өзін-өзі дамыту мен өзін-өзі оқытудың жеке траекториясын қалыптастыра алады;

14. Болашақ педагогтар педагог-зерттеуші тұлғасына қазақстандық қоғамның сұранысына сәйкес педагогикалық әдеп нормалары мен академиялық адалдық қағидаттарын сақтай алады.

3.3 Міндетті компонент: құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• Дүниетанымдық, тарихи және адамгершілік дамуға қатысты құзыреттілік бағыты

1. Болашақ педагогтар табиғи және әлеуметтік әлемді ғылыми әрі философиялық таным әдістерімен ғылыми түсіну мен зерттеуді қамтитын философия негіздерін білу арқылы қалыптасқан дүниетанымдық ұстанымдар негізінде қоршаған ортаны бағалай алады.

2. Болашақ педагогтар мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның мазмұны мен ерекшеліктерін түсіндіре алады.

3. Болашақ педагогтар Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтары мен ерекшеліктерін терең түсініп, ғылыми талдау жасай алады.

4. Болашақ педагогтар Қазақстанның тарихи оқиғаларының себептері мен салдарын талдай алады.

• Әлеуметтік, мәдени және азаматтық дамуға қатысты құзыреттіліктер бағыты

5. Болашақ педагогтар өзінің моральдық және азаматтық ұстанымдарын дамыта алуы және қоғамның әлеуметтік, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларына сәйкес әрекет ете алады.

6. Болашақ педагогтар әлеуметтік-саяси, экономикалық және құқықтық білімдерінің негіздерін біледі және түсінеді, өзінің жеке және кәсіби

бәсекеге қабілеттілігін көрсете алады.

7. Болашақ педагогтар әлеуметтік және өндірістік саладағы жағдайларға баға беріп, болып жатқанның барлығына өзінің берген бағасын дәлелдей алады.

• **Тұлғааралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынасқа қатысты құзыреттіліктер бағыты**

8. Болашақ педагогтар тұлғааралық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынастың түрлі саласында жағдайды бағалай алады; қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша/жазбаша қарым-қатынас жасай алады.

9. Болашақ мұғалімнің өзінің жеке қызметінде ақпараттық-байланыстық технологияның түрлерін – ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу, қорғау, тарату үшін интернет-ресурстарды, бұлтты және мобильді сервистерді пайдалану мүмкіндігіне ие.

10. Болашақ педагогтар дене тәрбиесі әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіби қызметін қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтын ұстана алады.

11. Болашақ педагогтар әдіснама мен талдауды таңдай, ғылыми зерттеу әдістері мен тәсілдерін қолдана, сондай-ақ жаңа білімді түзе алады.

4. Бағдарлама құрылымы және оқу нәтижелері

4.1. Педагогикалық компоненттің құрылымы

Педагогикалық компоненттің көлемі педагогикалық практиканы қоса алғанда, 60 академиялық кредитті құрайды. Бұл компонент ПБ барлық оқу бағдарламалары үшін ортақ болып табылады. Педагогикалық компонентті жобалау үдерісіне барлық университеттер бірлесе қатысты. Компонент икемді болып табылады және жекелеген университеттер оны нақты жағдай мен қажеттіліктеріне сәйкес іске асыруға мүмкіндік берілген.

Педагогикалық компоненттің жалпы құрылымы:

Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІ ТҰЛҒА РЕТІНДЕ ҚОЛДАУ	17
Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары	4
Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары	3

Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері	3
Инклюзивті білім беру ортасы	3
Оқытуды жоспарлау және оқытуды дербестендіру	4
ОҚЫТУ ЖӘНЕ ОҚЫТУ ҮШІН БАҒАЛАУ	9
Оқыту әдістері мен технологиялары	5
Бағалау және дамыту	4
МҰҒАЛІМ РЕФЛЕКСИЯЛЫҚ ТӘЖІРИБЕШІ РЕТІНДЕ	9
Педагогикалық зерттеулер	4
Зерттеулер, даму және инновация	5
МҰҒАЛІМ ОҚЫТУ ФАСИЛИТАТОРЫ РЕТІНДЕ (ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ПРАКТИКА)	25
Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс)	2
Психологиялық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс)	2
Педагогикалық тәсілдер (педагогикалық практика, 3-курс)	6
Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (педагогикалық практика, 4-курс)	15
Жалпы академиялық кредит саны	60

Модульдер, курстар мен олардың оқу нәтижелері және құзыреттіліктер салаларымен байланысы жайлы толығырақ:

Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит

Бұл модульде білім алушылардың дара қажеттіліктерін және оқытудағы дара айырмашылықтарды түсінуге көмектесетін психологиялық теориялар, тұжырымдар мен үлгілердің шолуы келтірілген. Модуль педагогикалық мамандық болашақ педагогтардың бойында оқытуды дараландыру және оқыту барысында білім алушылардың алуандығын ескеруге мүмкіндік беретін құзыреттіліктерді қалыптастырады. Психологиялық қауіпсіз білім беру ортасын құру және қолдау арқылы модуль білім алушылардың амандығын арттыру маңыздылығына басты назар аударады.

Курс атауы

Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары

Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4) <p>Болашақ педагогтар заманауи психологиялық теориялар мен үлгілер, сондай-ақ тұлғаның қызметі және оның жеке қасиеттері туралы білімге ие. Олар бұл білімді әртүрлі білім беру мәнмәтінінде мұғалімдік қызметінде қолдана алады. Болашақ педагогтар білім беру үрдісінде диалогты, өзара әрекеттесуді және қарым-қатынасты дамыта отырып, білім алушылардың қолайлы дамуына ықпал етеді. Олар білім алушылардың отбасыларымен, сондай-ақ серіктестіктің басқа да түрлері шеңберінде қарым-қатынас жасауға, өзара әрекеттесуге және ынтымақтасуға және өздерінің педагогикалық қызметін дамытуға қолайлы жаңа өзара байланыстар жасауға қабілетті.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • педагогикалық психологияның негізгі ұғымдары мен терминдерін меңгеріп, психологиялық-педагогикалық білімді практика жүзінде қолданудың негізгі салаларын біледі; • оқу және тәрбие үдерісіндегі адамның танымдық және жеке даму заңдылықтарын, фактілер мен құбылыстарды талдайды; • әр түрлі деңгейдегі білім беру ортасын жобалау, сараптау және түзету мәселелерін шешуде кешенді тәсілді қолданады; • үздіксіз оқыту тұжырымдамасын адамның когнитивті және жеке даму үрдісінің бөлігі ретінде түсінеді; • жеке, қоғамдық және желілік деңгейлердегі қарым-қатынас пен өзара әрекеттестіктің негізгі тұжырымдамалары мен теорияларын қолданады; • оқуға көмектесу үшін ең қолайлы қарым-қатынас пен

	<p>өзара әрекеттесу әдістерін (офлайн, онлайн, аралас, гибриді) таңдай алады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • қолайлы орта қалыптастыруға және дамуына ықпал ететін әрекет жасай алады.
Курс атауы	Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2); <p>Болашақ педагогтар оқытудың әртүрлі теориялары мен педагогикалық үлгілеріне жетелейтін тұлғаның тұжырымдамалық бейнелері сияқты педагогика ғылымының негіздерін меңгереді. Теориялық тұжырымдамаларды түсіну негізінде болашақ педагогтар әртүрлі оқу жағдайларына сәйкес педагогикалық таңдау жасай алады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • адам тұжырымдамалары мен олардың оқуды түсінудегі және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын ажыратады; • оқыту теориялары мен олардың оқуды түсінудегі және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын ажыратады; • жан-жақты оқыту үдерісіне қолайлы оқыту теориялары мен педагогикалық үлгілерді қолданады.
Курс атауы	Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер

Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2) <p>Болашақ педагогтар психиканың қалыптасуымен, оның қызметімен және даму заңдылықтарымен танысады. Болашақ педагогтар білім алушылардың дауымын бақылай алады және соған сай жас ерекшеліктеріне сәйкес оқу үрдістерін жоспарлап, жүзеге асыра алады және білім алушылардың жеке қажеттіліктерін ескере алады. Болашақ педагогтар әр түрлі жағдайларда шығармашылық тұрғыда және жағдаятқа сай әрекет ете алады және жалпы білім беру мен білім алушылардың игілігін сақтай алады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • әр білім алушылардың бастапқы кезеңдерін, олардың оқу әлеуеті мен нақты қолдау қажеттіліктерін тани алады; • өз білім алушыларына нақты қолдау, жетекшілік ету, оқыту және бағалауға қатысты жеке қажеттіліктерін қарастыра алады; • инклюзия мен нақты қолдау көрсету үшін әртүрлі әдіснамалық шешімдермен танысады.
Курс атауы	Инклюзивті білім беру ортасы
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы

	<p>құзыреттіліктер (2);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) <p>Болашақ педагогтардың оқу үрдісінде білім алушылардың жан-жақтылығын ескеріп, олардың жеке қажеттіліктерін анықтауға мүмкіндіктері бар. Болашақ педагогтар сәйкес АКТ, оқыту және көмекші технологияларды қолдана отырып, білімалушылардың оқуын және білім беру үдерісіне қосылуын қолдайды. Болашақ педагогтар білімалушылардың өмір сүру оқу мәнмәтінін ескере отырып, қауымдастықпен (педагогтармен, білімалушылармен, ата-аналармен/қамқоршылармен) бірлесе ынтымақтастықта психологиялық және этикалық тұрғыдан олардың әлауқатын қолдайды.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • әр түрлі оқушылар тобына қатысу мен оқуға әсер ететін жеке білім беру қажеттіліктерін анықтайды; • білімалушылардың оқуын қолдау және оларды білім беру үдерісіне қосу үшін АКТ және көмекші технологияларды пайдаланады; • ынтымақтастық пен инклюзияға ықпал ететін құндылықтар мен тәсілдерді үйретеді; • қоғамдастықтың ынтымақтастығын қолдайды (педагогтар, білімалушылар, ата-аналар/қамқоршылар).
Курс атауы	Оқытуды жоспарлау және оқытуды дербестендіру
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1,2) <p>Болашақ педагогтар өздерінің оқыту саласындағы білім беру бағдарламаларымен, сондай-ақ кәсіпкерлік пен</p>

	<p>тұрақты даму сияқты білім берудің белгілі бір деңгейін дамытудың ортақ тақырыптарымен, сол сияқты жетекші педагогикалық қағидаларымен таныс. Болашақ педагогтарда педагогикалық және өз бетінше ізденістерге негізделген оқыту технологияларын қолдану және оқыту үдерісіне білімалушылардың жан-жақтылығын және инклюзия қағидаларын ескере отырып, дербес оқыту дағдылары бар.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары мен талаптарын өзінің оқыту саласында түсінеді және оларды оқу іс-әрекетін жоспарлау және өткізу кезінде қолданады; • білімалушылардың оқуына әсер ететін факторлар мен жағдайларды анықтайды; • білімалушылардың қажеттіліктерін ескере отырып және олардың тұлғалық және өзін-өзі құрметтеуді дамытуды қолдау, оның ішінде кәсіптік бағдар беруді ескере отырып, инклюзивтік, оқытуды және көшбасшылықты даралау (оқу бағдарламаларын бейімдеу, сараланған сабақтарды әзірлеу) қағидаттарын тәжірибеге енгізеді.
<p>Оқыту және оқыту үшін бағалау, барлығы 9 академиялық кредит</p>	
<p>Бұл модуль педагогикалық жоғары оқу орындары болашақ педагогтарының бойында интерактивті және студенттерге бағдарланған оқытуды жүргізу мен оқыту мақсаттарына сәйкес бағалау құзыреттіліктерін қалыптастырады. Модуль сандық құралдар мен технологияларды қолдануға, қоғамдағы және білім беру ортасындағы тұрақты өзгерістер жағдайында педагогикалық технологияларды жаңарту және қолдан мүмкіндігіне бағытталған. Бұл модуль өзіндік педагогикалық қызметін жақсарту үшін әртүрлі әріптестік бірлестіктерде қарым-қатынас құру және серіктестік құзыреттіліктерінің дамуына ықпал етеді.</p>	
Курс атауы	Оқыту әдістері мен технологиялары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Оқыту және оқыту үшін бағалау, барлығы 9 академиялық кредит

Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) <p>Болашақ педагогтар оқытудың стратегиялары мен әдіснамаларын жан-жақты түсінеді және оларды нақты педагогикалық жағдайларға, мектептің нақты шарттарына және білімалушылардың мүмкіндіктеріне сәйкес келетін инновациялық тәсілдермен жоспарлауда, оқытуда және бағалауда қолдана алады. Болашақ педагогтар білім беру үдерісінің әртүрлі кезеңдерінде қолайлы инклюзивті, физикалық және онлайн оқыту ортасын құра алады. Болашақ педагогтар оқу материалдарын жоспарлау кезінде авторлық құқық пен деректерді қорғау ережелерін түсінеді және қолдана алады. Болашақ педагогтар білімалушыларға қажетті педагогикалық көмек көрсете алу жағдайында бола отырып, дидактика, оқыту технологиялары және білімалушыларды ынталандыру әдістерін игерген.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оқытуға сәйкес келетін педагогикалық үлгілерді таңдай алады; • оқыту технологияларының беретін мүмкіндіктерін ескере отырып, оқыту әдістерін шығармашылықпен және әр түрлі етіп қолдана алады; • оқытуда тиісті инклюзивті оқыту ортасын қолдана алады; • білімалушыларды ынталандыру және олардың оқудағы жетістіктерін қолдау үшін жетекшілік әдістерін қолданады.
Курс атауы	Бағалау және дамыту
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Оқыту және оқыту үшін бағалау, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық	4

ық кредит	
Курс/құзыр еттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2) <p>Болашақ педагогтар оқу үдерісінде бағалаудың мәнін терең түсінеді және оқу үдерісінің әртүрлі кезеңдерінде этикалық түрде конструктивті бағалауды қамтамасыз ете алады және білімалушыларды бағалауға тарта алады. Болашақ педагогтар бағалаудың әртүрлі технологияларын, принциптерін, кезеңдерін, өз білім саласын бағалау құралдарын (қалыптастырушы және жиынтық бағалауды, өзін-өзі бағалауды, өзара бағалауды және т.б. қоса алғанда) анықтайды, саралайды және қолданады. Олар бағалауға қатысты өздерінің түсініктері мен тәжірибелерін сыни тұрғыдан бағалауға, талдауға және оларды әрі қарай дамытуға қабілетті.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бағалау мен кері байланыстың әртүрлі әдістерін (қалыптастырушы және қорытынды бағалау) жақсы біледі; • білімалушылардың білім беру құзыреттілігінің деңгейлерін анықтау мен тануда педагогикалық принциптерді қолданады; • білімалушылардың және әріптестерінің өзін-өзі бағалау және өзара бағалау дағдыларын дамыту жүйесін мойындайды және қолдана алады.
Мұғалім рефлексиялық тәжірибеші ретінде, барлығы 9 академиялық кредит	
<p>Бұл модуль педагогиканың әдіснамалық негіздерін зерттеуге бағытталған және педагогикалық зерттеулердің оқыту тәжірибесіне қалай әсер ететіні жайлы түсінік береді. Модуль ЖОО студенттерінің бойында өзін мұғалім ретінде сезіну және өзінің педагогикалық қызметін жетілдіру үшін рефлексия дағдыларын, сондай-ақ үздіксіз білім алуды қамтамасыз ету үшін педагогикалық дамудың жаңа мақсаттарын қою қабілетін дамытуға ықпал етеді. Модульде сондай-ақ мұғалім жұмысының этикалық тұстары және олардың дамуы да қаралады.</p>	

Курс атауы	Педагогикалық зерттеулер
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім рефлексиялық тәжірибеші ретінде, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (10) <p>Бұл курс болашақ педагогтарға педагогикалық зерттеулердің теориялық негіздерін береді. Болашақ педагогтар түрлі сенімді көздерден теориялық білімді іздеу және сыни тұрғыдан іріктеу дағдысын меңгереді, педагогикалық ойлау мен практиканы дамытуда зерттеу нәтижелерін пайдалану дағдыларын қалыптастырады, зерттеулерге негізделген оқыту мен білім алуға, сондай-ақ осы дағдыларды үздіксіз дамытып, өздерін кәсіби тұрғыдан жетілдіруге ықпал етуге дайын болуы тиіс.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • педагогиканың табиғатын және оның негізгі терминологиясын біледі; • педагогикадағы негізгі зерттеу салаларын анықтайды және күнделікті өмірдегі ойлау мен ғылыми білім арасындағы айырмашылықты түсінеді; • білім беру саласындағы өзгерістерді бақылап отырады және олардың сіздің мұғалім ретіндегі жұмысыңызға қалай әсер ететінін қарастырады.
Курс атауы	Зерттеулер, даму және инновациялар
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім рефлексиялық тәжірибеші ретінде, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын

сипаты	<p>дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8,9) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (5) <p>Болашақ педагогтар өзінің және кәсіби іс-әрекетінің өзектілігін және үздіксіз даму мүмкіндігін сақтау үшін зерттеулер негізінде жаңа білім алады және білім беру мен педагог кәсібін дамытуға, оқудағы инновациялық тәсілдерге, сонымен қатар білімалушыларды оқыту және басқаруға қатысты әртүрлі салаларда этикалық тұрғыдан тәжірибелік зерттеулер жүргізеді. Болашақ педагогтар дамуға бағытталған ойлау тәсілін меңгереді, қоғамда және білім беру ортасында болып жатқан өзгерістер мәнмәтінінде оқытудың инновациялық тәсілдері мен технологияларын әзірлеуге, жаңартуға және қолдануға қабілетті.</p> <p>Болашақ педагогтар педагог ретінде өзінің жұмысының ғылыми дәлелді дамуын білуі үшін шағын зерттеу жобасын әзірлейді. Олар өздерінің зерттеу тақырыбын/сұрақтарын анықтайды, әдебиеттерге шолу жасайды және зерттеудің этикалық аспектісін сақтай отыра, деректерді жинау және талдау әдістемесін әзірлейді. Курсты аяқтағаннан кейін болашақ педагогтар этикалық түрде жүргізілген зерттеулер және әзірлемелердің негізінде педагогикалық іс-әрекетін дамытып, жаңарта алады, сонымен қатар зерттеу жобаларын жүзеге асыра алады немесе оларға қатыса алады. Сондай-ақ олар өздерінің зерттеулері мен әзірлемелерінің нәтижелерін әртүрлі кәсіби тәсілдермен және арналармен ұсына алады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жақсартуға болатын бағыттарды табу үшін өзінің кәсіби жұмысы мен жұмыс ортасын бағалайды; • өзінің кәсіби іс-әрекетінде зерттеуге негізделген тәсілді қолданады және өз бетінше зерттеу жұмыстарын жүргізеді; • зерттеу үдерістерінің этикалық тұстарын ескереді және қолданады; • бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеу үшін деректерді жинау және пайдалану кезінде сыни тұрғыдан ойлауды қолданады; • ғылыми зерттеулерге қатысады және/немесе

	<p>университеттер мен мүдделі тараптар арасындағы ынтымақтастықты дамытады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • әр түрлі коммуникация формаларын пайдалана отырып, өзінің ғылыми-зерттеу қызметін құжаттайды және нәтижелерді ұсынады.
--	--

Мұғалім оқыту фасилитаторы ретінде (Педагогикалық практика), барлығы 25 академиялық кредит

Бұл модуль екі оқу жылы ішінде педагогикалық практикадан өту арқылы теориялық білімді практикалық дағдыларға айналдыруға, сондай-ақ бүгін және болашақта педагог мамандығына қойылатын талаптарға жауап беретін педагогтың кәсіби сәйкестігін қалыптастыруға бағытталған. Модуль барысында болашақ педагогтар кәсіби өсудің үздіксіз үдерісіне ықпал ететін тәжірибеге бағытталған зерттеу дағдыларын қалыптастырады.

Педагогикалық практика төрт кезеңнен тұрады, әр оқу жылына бір реттен, олардың әрқайсысының өзіндік нақты оқыту нәтижелері бар, онда болашақ педагогтардың құзыреттері танысу мен бақылаудан бастап білім беру үдерісін жобалауға және өз сабақтарын өткізуге, сондай-ақ тәжірибеге бағытталған зерттеу қызметі арқылы өз жұмыс ортасын дамытуға дейін біртіндеп тереңдей түседі.

Практиканың барлық кезеңдерінде белгілі бір пререквизиттері бар және болашақ педагогтар педагогикалық практикаға кіріспес бұрын белгілі бір пәндік және/немесе педагогикалық пәндерден өтуі керек, академиялық кредиттер саны факультеттер мен/немесе білім беру бағдарламалары арасында өзгеруі мүмкін.

Курс атауы	Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім оқыту фасилитаторы ретінде, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2)

	<ul style="list-style-type: none"> • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) <p>Бұл курстың мақсаты болашақ педагогтарды білім беру үдерісімен және білім беру ұйымдарындағы жағдаяттармен таныстыру, оларды болашақ кәсіби қызмет жағдайына бейімдеу болып табылады.</p> <p>Бұл курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің «Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары» және «Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері» курстарын аяқтау болып табылады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің нормативтік-заңнамалық базасын, білім беру ұйымдарының қызметін реттеуші құжаттарды түсінеді және сипаттайды; • мектеп құжаттамасын жүргізуге арналған негізгі құжаттарды (оқу орнының жұмыс жоспарлары, «Күнделік» электрондық күнделігі, қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді сабақ жоспарлауы және т.б.) ажыратады және түсіндіреді; • білімалушылардың әлеуметтік, жас, психофизикалық және жеке ерекшеліктерін, сондай-ақ олардың ерекше білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, оқу үдерісінде педагогика мен психологияның теориялық және қолданбалы аспектілерін түсінеді.
Курс атауы	Психологиялық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім оқыту фасилитаторы ретінде, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы

	<p>құзыреттіліктер (1, 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) <p>Бұл курстың мақсаты болашақ педагогтарды білім беру мекемесінің тұтас педагогикалық үдерісінің ерекшеліктерімен таныстыру және білім беру үдерісін психологиялық-педагогикалық қамтамасыз ету саласында талдау-рефлексивтік, зерттеу, жобалық және басқа дағдыларды қалыптастыру болып табылады.</p> <p>Бұл курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің «Педагогикалық зерттеулер» курсы аяқтау болып табылады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оқыту стратегияларының психологиялық және педагогикалық негіздерін (сыни тұрғысынан ойлау, функционалдық сауаттылық, бірлесіп оқу, өз бетінше білім алу, өзін-өзі жетілдіру, критериалды-бағдарланған оқыту) түсінеді; • білімалушылар тобын бағалау үшін психологиялық-педагогикалық диагностика әдістерін қолданады және білім беру ұйымының психологиялық қолдау қызметтері қалай жұмыс істейтінін түсінеді; • педагогтың жұмысын әлеуметтік-педагогикалық тұрғыдан түсінеді және болашақ педагог ретінде өзінің кәсіби ерекшелігін ұғынады; • оқу үдерісінде білімалушылардың оң және жауапты мінез-құлқын нығайту үшін тиімді диалог құрады; • білім беру үдерісінің барлық мүдделі тараптарымен ынтымақтасады; • тұтас педагогикалық үдерісті оның әртүрлі формаларында (сабақ, семинар, дөңгелек үстел, пікірталас және т.б.) талдайды және дамытады, пән бойынша сыныптан тыс іс-шаралардың әртүрлі формаларын жүргізеді.
Курс атауы	Педагогикалық тәсілдер (педагогикалық практика, 3-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер

Модуль	Мұғалім оқыту фасилитаторы ретінде, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) <p>Бұл курстың мақсаты болашақ педагогтарды жан-жақты дамыту, практикада кәсіби біліктілікті жетілдіру және педагог ретінде (мектепке дейінгі педагогтар, бастауыш сынып педагогтары, пән мұғалімі, сынып жетекшісінің\куратордың көмекшісі) жұмыс істеу үшін қажетті пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады.</p> <p>Аталған курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің <i>«Оқыту әдістері мен технологиялары»</i>, <i>«Бағалау және дамыту»</i> және <i>«Инклюзивті білім беру ортасы»</i> курстарын аяқтау болып табылады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сындарлы және инклюзивті білім беру үдерісін өз бетінше жобалайды және ұйымдастырады; • білім беру технологиялары мен цифрлық ортаны пайдалануды ескере отырып, орынды және қолайлы оқу материалдарын, инновациялық педагогикалық тәсілдерді және белсенді оқытуды таңдайды; • пәндік білім мен дидактиканы қолданады; • формативті және жиынтық бағалау әдістері мен технологияларын қолданады, білім алушылардың рефлексия, өзін-өзі және өзара бағалау дағдыларын дамытуды қолдайды; • мәселелер мен жанжалды жағдайларды шешеді және қауіпсіз оқу ортасын қамтамасыз ету үшін білім беру процесінің барлық мүдделі тараптарымен диалогтық байланыс орнатады.

Курс атауы	Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (педагогикалық практика, 4-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім оқыту фасилитаторы ретінде, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	15
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) <p>Бұл курс болашақ педагогтардың өздерінің кәсіби қызметі мен жұмыс ортасын дамытуға деген көзқарастарын қалыптастыруға бағытталған. Сонымен қатар, курс ынтымақтастық, мәселелерді шешу және көшбасшылық дағдыларын дамытуға бағытталған. Олар өздерінің педагогикалық және зерттеу дағдыларын тереңдетеді, сондай-ақ өз мамандануына сәйкес практикалық дағдыларды дамытады (дидактика).</p> <p>Осы тәжірибеден өту кезінде болашақ педагогтар деректерді жинайды және талдайды, болжамды тексереді немесе <i>"Зерттеулер, даму және инновация"</i> курсына құрылған зерттеу жоспарының аясында эксперименттер жүргізеді. Олар қорытынды жасап, зерттеу нәтижелерін кәсіби түрде таратудың әртүрлі формалары мен арналарын зерттейді.</p> <p>Курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің <i>«Оқытуды жоспарлау және оқытуды дербестендіру»</i> және <i>«Зерттеулер, даму және инновация»</i> курстарынан өту болып табылады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • гипотезаны тестілеу, педагогикалық эксперименттер жүргізеді және/немесе зерттеу жоспарына сәйкес деректерді жинау үшін сындарлы және инклюзивті білім беру үдерісін өз бетінше жобалайды және

	<p>ұйымдастырады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • оқу мен оқытудың инновациялық стратегияларын, сондай-ақ пән бойынша ұзақ мерзімді, орта мерзімді, қысқа мерзімді сабақ жоспарлары, оқу және сыныптан тыс іс-шаралар негізінде білім беру үдерісін және/немесе сыныптан тыс іс-шараларды жобалау, өткізу және бағалау әдістері мен құралдарын қолданады; • эксперименттердің нәтижелерін және/немесе жиналған деректерді талдап, қорытынды жасайды; • әртүрлі коммуникация формаларын қолдана отырып, зерттеу қызметін құжаттайды және нәтижелерді кәсіби түрде ұсынады; • өзінің кәсіби қызметін ұйым қызметімен өзара байланыста бағалайды және эксперименттер мен практикалық зерттеулер арқылы өз жұмысын және жұмыс ортасын жақсарту бойынша идеялар құрады.
--	---

4.2 Пәндік компоненттің құрылымы

Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
ЕРТЕ ДАМУ ЖӘНЕ МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУДІҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	20
Жоғары оқу орны компоненті	17
Ерте балалық шақ педагогикасы мен психологиясы	6
Мектепке дейінгі психология бойынша практикум	5
Мектепке дейінгі педагогика	6
Таңдау компоненті	3
Қазіргі мектепке дейінгі балалардың ойындары және ойын әрекеттері	3
Нейропедагогика негіздері	
МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМЫНДАҒЫ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҮДЕРІСТЕРДІ БАСҚАРУ	28
Жоғары оқу орны компоненті	12
Мектепке дейінгі білім берудегі менеджмент	6
Ерте және мектепке дейінгі балалық шақтың әлеуметтік-	6

ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚОРҒАНЫСЫ	
Таңдау компоненті	16
Мектепке дейінгі білім берудегі көшбасшылық	6
Мектепке дейінгі білім берудегі кәсіпкерлік әрекет	
Мектепке дейінгі шағын орталықтың әртүрлі жастағы топтардағы білім беру үдерісі	5
Мектепке дейінгі білім беру ұйымында бос уақытты ұйымдастыру	
Нутрициология негіздері	5
Геймификация негіздері	
БАЛАЛЫҚ ІСКЕ АСЫРУ КЕҢІСТІГІН ЖОБАЛАУ	20
Жоғары оқу орны компоненті	11
Мектепке дейінгі білім беру ұйымының дамыту ортасының дизайны	5
Мектепке дейінгі білім беру ұйымы мен отбасының әлеуметтік серіктестігі	6
Таңдау компоненті	9
Мектеп жасына дейінгі балалардың киберқауіпсіздігі негіздерімен балалық шақты цифрландыру	5
Мектеп жасына дейінгі балалардың бастамасын қолдау	
Авторлық жүйелер және даму мен тәрбиелеу әдістері	4
Үйдегі білім беру және мектеп жасына дейінгі балалардың отбасылық тәрбиесі	
КІРІКТІРУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ЕРТЕ ЖӘНЕ МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ЖАСТАҒЫ БАЛАЛАРДЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚОЛДАУ ӘДІСТЕРІ	26
Жоғары оқу орны компоненті	11
Ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың коммуникативті-сөйлеу қабілеттерін дамыту	6
Мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық-математикалық дамуы	5
Таңдау компоненті	15
Ерте жастағы сенсорлық тәрбие	5
Ерте және мектеп жасына дейінгі әлеуметтік-эмоционалдық	

даму	
Мектеп жасына дейінгі балалардың экологиялық тәрбиесі	5
Дене тәрбиесі және баланың қауіпсіздігі мәдениеті	
Мектеп жасына дейінгі балалардың көпмәдени тәрбиесі/Мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық тәрбиесі	5
Мектеп жасына дейінгі балалардың оқырмандық мәдениетін дамыту	
Мектеп жасына дейінгі балалардың көркем-эстетикалық тәрбиесі	
МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУ	22
Жоғары оқу орны компоненті	10
Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы жобалық қызмет	5
Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы мониторинг	5
Таңдау компоненті	12
Мектеп жасына дейінгі балалардың ойын субмәдениетін зерттеу бойынша семинар-практикум	6
Балалық шақтың материалдық мәдениетін (ойыншықтар) зерттеу бойынша семинар-практикум	
Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу этикасы	6
Мектепке дейінгі білім беру сапасын кешенді бағалау құралдары	
ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ	8
Барлық академиялық кредит	124

Ерте даму және мектепке дейінгі білім берудің психологиялық-педагогикалық негіздері, барлығы 20 академиялық кредит

Модуль мазмұны болашақ педагогтарға ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың жетекші әрекеті ретінде ойынның рөлін меңгеруге көмектеседі; болашақ педагогтар ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды дамыту, тәрбиелеу және оқытудың тұжырымдамалық тәсілдері мен қағидаттарын меңгереді; бала тұлғасы дамуының психологиялық ерекшеліктері; мектепке дейінгі білім берудегі қазақстандық және шетелдік педагогикалық тәжірибе мысалында ерте

және мектеп жасына дейінгі балаларды дамыту мен тәрбиелеуде ойынды қолдану дағдыларын меңгереді.

Курс атауы	Ерте балалық шақ педагогикасы және психологиясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Ерте даму және мектепке дейінгі білім берудің психологиялық-педагогикалық негіздері, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1, 2 <p>Курстың мазмұны болашақ педагогтардың ерте балалық шақтағы баланың психикалық және тән дамуы арасындағы байланыс заңдылықтарын меңгеруге бағытталған. Болашақ педагогтар ерте балалық шақта баланы табысты әлеуметтендіру бойынша практикалық іс-әрекет дағдыларын, ерте жастағы балаларды күтуде, тәрбиелеуде, дамытуда және оқытуда психологиялық-педагогикалық көмек пен қолдау көрсету қабілетін игереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 жасқа дейінгі балалардың даму кезеңдеріне психологиялық-педагогикалық сипаттама береді; • Бөбекжай жасындағы балаларды ерте дамытудың әдістерін, тәсілдерін және құралдарын таңдайды; • 1 жастан 3 жасқа дейінгі балалардың дамуын бақылауды ұйымдастырады; • педагогтар мен ата-аналар үшін ерте жастағы балалардың сенсомоторлы және сөйлеуін дамыту бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірлейді; • 3 жасқа дейінгі балалардың оң әлеуметтенуі үшін пәндік-кеңістіктік дамытушы ортаны құрады.

Курс	Мектепке дейінгі психология бойынша практикум
------	--

атауы	
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Ерте даму және мектепке дейінгі білім берудің психологиялық-педагогикалық негіздері, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1, 2 <p>Болашақ педагогтар бала психологиясының ғылыми зерттеу әдістері туралы білім алады және тұлғаның негізгі салаларын (эмоциялар мен сезімдер және т.б.), мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық қабілеттерін (қабылдау, зейін, есте сақтау, қиял, т.б.), олардың құрдастарымен және ересектермен қарым-қатынасының ерекшеліктері (бейімделу, ұялшақтық және т.б.) ойын және басқа да әрекеттер түрінде зерттеудің әртүрлі әдістерін меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектеп жасына дейінгі баланың психикасын зерттеу кезеңдерін анықтайды; • мектепке дейінгі ұйым мен отбасы жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың психологиялық зерттеу әдістерін қолданады; • баланың дамуын түзету үшін диагностика нәтижелерін жалпылайды және түсіндіреді; • ерекше зерттеу нысаны ретінде бала психикасын зерттеудің этикалық қағидаттарын басшылыққа алады.
Курс атауы	Мектепке дейінгі педагогика
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Ерте даму және мектепке дейінгі білім берудің психологиялық-педагогикалық негіздері, барлығы 20

	академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1, 2, 3 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7 <p>Болашақ педагогтар 3 жастан 6 жасқа дейінгі балаларды дамыту, тәрбиелеу және бастауыш білім беру заңдылықтарын зерделейді және баланың білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, оның дербестігін дамыту үшін қолайлы орта құруға бағытталған тәрбиелеу мен оқытудың заманауи әдістерін пайдалана отырып, мектеп жасына дейінгі баланың жеке басының негізгі мәдениетін қалыптастыру құзыреттерін меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектеп жасына дейінгі баланың әлеуметтік портретін жасайды; • мектеп жасына дейінгі баланың ұйымдасқан іс-әрекетін ойын ретінде жоспарлайды; • мектеп жасына дейінгі баланың білім беру қажеттіліктеріне, жеке қасиеттеріне және отбасылық мәдениетіне сәйкес тәрбиелеумен оқыту үшін шығармашылық дамытушылық орта құрады; • мектеп жасына дейінгі бала тұлғасын жан-жақты дамыту үшін оқыту мен тәрбиелеудің заманауи әдістерін қолданады; • бақылау арқылы мектеп жасына дейінгі баланың ойын және басқа да әрекеттерін талдайды.
Курс атауы	Қазіргі мектепке дейінгі балалардың ойындары және ойын әрекеттері
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Ерте даму және мектепке дейінгі білім берудің психологиялық-педагогикалық негіздері, барлығы 20

	академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі жастағы педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1, 2 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 4 <p>Болашақ педагогтар баланың дамуы үшін ойынның құндылығын түсінетінін көрсетеді және баланың ойынға құқығын қамтамасыз етеді; мектепке дейінгі білім беру ұйымында, отбасында, қалалардағы және ауылдық елді мекендердегі балалардың бос уақытында ойын қызметін ұйымдастыруға педагогикалық қолдау көрсетеді; мектеп жасына дейінгі балаларға өзін-өзі таныту және шығармашылық белсенділігі үшін ойын түрін таңдау мүмкіндігін береді; балалардың ойын бастамасына жағдай жасайды.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар</p> <ul style="list-style-type: none"> • балалардың еркін және шығармашылықпен ойнауына және ұйымдастырылған және дербес іс-әрекетте ойнаудан ләззат алуға мүмкіндік беретін қолайлы жағдай жасайды; • жастары, ұлттары, дене және зияткерлік қабілеттері әртүрлі балалардың ойын әрекеттестігінің мүмкіндігін қамтамасыз етеді; • мектеп жасына дейінгі балалардың ойын тәжірибесін кеңейту үшін дәстүрлі ұлттық белсенді ойындарды пайдаланады; • балалар мен ата-аналардың зорлық-зомбылық пен агрессияны тудыратын ойындар мен ойыншықтарды таңдауына жол бермейді; • бала бастаған ойындарға (топтық, рөлдік, театрлық, режиссерлік және т.б.) қолдау көрсетеді; • әр түрлі ойын пәндік-кеңістіктік даму ортасын қамтамасыз етеді; • балалардың ойынын бақылайды және ойын жағдайын талдайды; • баланың үйде ойын тәжірибесін дамыту үшін ата-

	аналар арасында сауалнамалар мен сұрақ-жауаптар жүргізеді.
Курс атауы	Нейропедагогика негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Ерте даму және мектепке дейінгі білім берудің психологиялық-педагогикалық негіздері, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1, 2 <p>Болашақ педагогтардың игерген құзіреттілігі баланың оқу қабілетін арттыру және баланың мінез-құлқын реттеуге қажет оның сезім мүшелеріне (көру, есту, сипап сезу және т.б.) әсер ету арқылы және тәрбие мен оқыту үдерісіндегі эмоционалдық күйін реттеу үшін мектепке дейінгі білім беруде тұлғалық-бағдарланған тәсілді жүзеге асыруға мүмкіндік береді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • нейропедагогиканың негізгі ережелерін сипаттайды; • нейропедагогиканы педагогика, педагогикалық психология және нейропсихология негіздері бойынша білімдерді біріктіретін сабақтас ғылым ретінде түсінеді. • белгілі бір баланың миының дамуын, оның жынысы мен жасын ескере отырып, педагогикалық қамтамасыз ету және білім беру ортасын ұйымдастыру үшін алынған біріктірілген психологиялық-педагогикалық және нейропсихологиялық білімді пайдаланады; • ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды зерттеуге бағытталған кіші мектеп оқушысы тұлғасының психодиагностикасының кейбір әдістері мен тәсілдерін қолданады; • нейропедагогикалық білімді пайдалана отырып, оқушылар тобында атмосфераны құрады және

	оқушыларға іс-әрекетті таңдау еркіндігін береді;
Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы инновациялық үдерістерді басқару, барлығы 28 академиялық кредит	
<p>Модуль мазмұны мыналарды қарастырады: мектепке дейінгі білім берудегі инновациялық менеджмент шығармашылық әрекет ретінде; мектепке дейінгі ұйымның біртұтас педагогикалық үдерісінде дамытушы, тәрбиелік және білім беру мақсаттары мен міндеттердің бірлігін қамтамасыз ету үшін жоспарлаудың қағидаттары мен функциялары. Болашақ педагогтар мыналарды игереді: іс-әрекеттің барлық түрлерін біріктіру негізінде тәрбиелеу-оқыту үдерісін ұйымдастыру дағдыларын; мектепке дейінгі білім беру ұйымының менеджерінің функциялары; уақытты басқару негіздері; мектепке дейінгі тәрбиенің қолжетімділігі мен өзгермелілігін қамтамасыз ету бойынша шағын орталықтардың және мектепке дейінгі мекемелердің басқа да түрлерінің қызметін ұйымдастыру тәртібі.</p>	
Курс атауы	Мектепке дейінгі білім берудегі менеджмент
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы инновациялық үдерістерді басқару, барлығы 28 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/күзиреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 6 <p>Болашақ педагогтар мектепке дейінгі ұйымның тұрақты дамуы және білім беру қызметінің сапасын арттыру мақсатында әдістемелік, қаржылық, шаруашылық мәселелерді шешу үшін басқарушылық мәдениет пен басқарушылық қызмет дағдыларын меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектепке дейінгі ұйымды басқарудың құрылымы мен функцияларын анықтайды; • педагогтардың міндеттерін, құқықтары мен

	<p>жауапкершілігін белгілейтін лауазымдық нұсқаулықтарды сақтайды;</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектепке дейінгі ұйымның жылдық жоспарын әзірлейді; • құжаттамалау, құжаттаманы басқару және электрондық құжат айналымы жүйелерін пайдалану ережелеріне сәйкес мектепке дейінгі ұйымдағы істер номенклатурасын және оның мазмұнын жасайды; • мектепке дейінгі ұйымдағы оқу-тәрбие үдерісін тиімді басқару үшін АКТ және «уақытты тиімді пайдалану» технологияларын қолданады; • педагогикалық қоғамдастықпен және әлеуметтік серіктестермен тиімді өзара әрекеттестікті жүзеге асырады.
Курс атауы	Ерте және мектепке дейінгі балалық шақтың әлеуметтік-құқықтық қорғанысы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы инновациялық үдерістерді басқару, барлығы 28 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының тұлғалық өзін-өзі дамыту үшін құзыреттіліктер саласы: 12 <p>Болашақ педагогтар жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға; нашар және деструктивті отбасылардан шыққан балаларға; қарулы қақтығыстардың, экологиялық және техногендік апаттардың құрбандары болған балаларға; босқындар мен мигранттар отбасыларының балаларына және т.б. әлеуметтік қорғау және құқықтық және ерікті көмек көрсету дағдыларын меңгереді.</p>
Оқу	Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:

нәтижелері	<ul style="list-style-type: none"> • Халықаралық-құқықтық актілердің (Бала құқықтарының декларациясы, 1959 ж.; Құқықтарды қорғау туралы конвенция, 1989 ж. т.б.) және Қазақстан Республикасының балаларды қорғау саласындағы мемлекеттік саясатының қағидаттарын сақтайды; • Қазақстан Республикасының бала құқықтарын қорғау саласындағы заңнамасы талаптарын сақтау үшін мектепке дейінгі білім беру жүйесінде нормативтік-құқықтық қолдауды қолданады; • тәрбиеленушілер отбасымен жұмыста мектепке дейінгі баланы әлеуметтік-құқықтық қорғаудың әдістері мен нысандарын енгізеді; • педагогтар мен ата-аналарды әлеуметтік-құқықтық сауаттандыруға бағытталған іс-шараларды ұйымдастырады; • қиын өмірлік жағдайдағы балаларды және олардың отбасыларын қолдауға арналған қайырымдылық акцияларын өткізеді.
------------	--

Курс атауы	Мектепке дейінгі білім берудегі көшбасшылық
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы инновациялық үдерістерді басқару, барлығы 28 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының тұлғалық өзін-өзі дамыту үшін құзыреттіліктер саласы: 12, 13,14 <p>Курс болашақ педагогтар арасында көшбасшылық қасиеттерді қалыптастыруға және көшбасшылық әлеуетті дамытуға бағытталған. Алынған құзыреттер болашақ педагогтарға көшбасшының стратегиясын саналы түрде таңдауға және кәсіби қызметінде көшбасшылықтың жеке стилін дамытуға мүмкіндік береді.</p>

Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жұмыста уақытты басқарудың жеке құралдарын пайдаланады; • жобалық, еріктілер және басқа да іс-шараларды ұйымдастырады; • кәсіби шеберлік байқауларына қатысады; • мектепке дейінгі ұйымдағы оқу-тәрбие үдерісінің барлық қатысушыларымен қарым-қатынас орнатады; • эмоционалдық интеллектті дамыту бойынша тренингтерге қатысады; • күйзелістік жағдайларды басқарады: жанжалдар, ұжымдағы стандартты емес жағдайлар.
Курс атауы	Мектепке дейінгі білім берудегі кәсіпкерлік әрекет
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы инновациялық үдерістерді басқару, барлығы 28 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 6 <p>Болашақ педагогтар жоғары сапалы мектепке дейінгі білім берудің қолжетімділігі мен өзгермелілігін қамтамасыз ету және баланың дене, шығармашылық және зияткерлік қабілеттерін дамыту бойынша ата-аналардың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін әртүрлі сипаттағы қосымша білім беру қызметтерін көрсету мақсатында қажетті білім мен дағдыларды алады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар</p> <ul style="list-style-type: none"> • кәсіпкерлік қызметінде жеке кәсіпкерлік және Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі білім беру саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік саласындағы ережелері мен нормативтік құқықтық актілерін басшылыққа алады;

	<ul style="list-style-type: none"> • жеке мектепке дейінгі ұйымды ашу бойынша бизнес-жоспар әзірлейді; • мектепке дейінгі ұйымның білім беру қызметін ілгерілету үшін әлеуметтік желіде веб-парақша әзірлейді; • балалардың мүдделерін, отбасының қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған қосымша білім беру қызметтерін көрсетеді; • білім беру қызметтері нарығында салауатты бәсекелестікке жәрдемдеседі.
Курс атауы	Мектепке дейінгі шағын орталықтың әртүрлі жастағы топтардағы білім беру үдерісі
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы инновациялық үдерістерді басқару, барлығы 28 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2, 3 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 4 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы:7 <p>Болашақ педагогтар ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың балабақшада бірге болулары және олардың білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, барлық іс-әрекет түрлерін ұйымдастыру дағдыларын меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі жастар тобындағы күн тәртібін және ұйымдастырылған іс-әрекетті (перспективалық жоспар, циклограмма) жоспарлайды; • әртүрлі жас тобындағы тәрбиеленушілерді

	<p>бірлескен ойын әрекетінде педагогикалық қолдауды жүзеге асырады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • әртүрлі жастағы балалар арасында ынтымақтастық пен бірлесіп шығармашылық атмосферасын құру үшін іс-әрекеттің барлық түрлерін ұйымдастырудың фронтальды, топтық және жеке нысандарын пайдаланады; • тәрбиелеу мен оқыту үдерісін оңтайландыру мақсатында тәрбиеленушілердің бірлескен ойын және басқа да әрекеттерін бақылау негізінде дамытушы ортаның артықшылықтары мен кемшіліктерін талдайды; • барлық жастағы тәрбиеленушілердің дағдыларын дамыту немесе өзін-өзі дамытудың жеке бағыттарын әзірлейді; • аралас жастағы топтағы балалардың ата-аналарына кеңес беру көмегін көрсетеді.
--	---

Курс атауы	Мектепке дейінгі білім беру ұйымында бос уақытты ұйымдастыру
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы инновациялық үдерістерді басқару, барлығы 28 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 4, 5 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7 <p>Болашақ педагогтар оқу жылы ішінде және жазғы сауықтыру кезеңінде мектепке дейінгі ұйымның ішінде және одан тыс жерде тәрбиеленушілердің ересектермен және құрдастарымен бос уақытындағы өзара әрекеттесу үдерісіндегі әртүрлі іс-әрекет түрлерін ұйымдастырудың әдістемелік тәсілдерін меңгереді.</p>

Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық қызығушылықтарын қанағаттандыру және жеке шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін бос уақытты ұйымдастырудың әртүрлі формаларын пайдаланды; • балалардың дене, шығармашылық және танымдық дамуына бағытталған ата-аналармен бірлескен іс-шаралар жоспарын әзірлейді; • театр үйірмесінің, сурет студиясының, спорт немесе туризм секциясының жұмысын ұйымдастырады; • экскурсиялық бағдарларды әзірлейді (мұражайға, табиғатқа, ата-ананың жұмыс орнына немесе өндіріске, тұрғылықты жерінің көрікті жерлеріне және т.б.).
Курс атауы	Нутрициология негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы инновациялық үдерістерді басқару, барлығы 28 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының тұлғалық өзін-өзі дамыту үшін құзыреттіліктер саласы: 11 <p>Болашақ педагогтар балабақшада және үйде дұрыс тамақтанбауды және өмір салты қаупін болдырмау үшін тамақтану мен тамақтану әдеттерін түзетуге, мектеп жасына дейінгі балалардың өмір сүру сапасын жақсартуға көмектесу құзыреттілігін дамыту үшін дұрыс тамақтану қағидаттарын меңгереді</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • тәрбиеленушілердің рационына қажетті қоректік заттарды, дәрумендерді, минералды заттарды қосу үшін балабақша мәзірін талдайды;

	<ul style="list-style-type: none"> • созылмалы немесе маусымдық аурулары бар балалардың тамақтану режимі мен диеталық үстелін таңдау бойынша ата-аналар мен педагогтарға қажетті ұсыныстар береді; • ата-анасымен және диетолог дәрігермен бірлесіп, баланың тамақтану күнделігін жүргізеді; • балаларда дұрыс тамақтану әдеттерін қалыптастыру бойынша ата-аналарға арналған бақылау парақтарын, нұсқауларын, онлайн курстарын әзірлейді; • ата-аналарға семіздіктің алдын алу, дәрумендерді дұрыс таңдау және мөлшерлеу, су ішу режимін сақтау бойынша кеңес береді.
Курс атауы	Геймификация негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы инновациялық үдерістерді басқару, барлығы 28 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 3 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы:4 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7 <p>Болашақ педагогтар іс-әрекетті ұйымдастырудың интерактивті нысандарын, ақпараттық, коммуникациялық және мультимедиялық ресурстардың көмегімен мектепке дейінгі дайындық кезеңінде балалардың ойын және танымдық іс-әрекетін белсендірудің дәстүрлі емес әдістерін, тәсілдері мен технологияларын меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектеп жасына дейінгі балаларды оқытуда

	<p>геймификация әдістерін қолданады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектеп жасына дейінгі балаларды оқытуда геймификация үдерісін құрылымдайды (балл есептеу жүйесі, жетістіктер деңгейі); • тоғысқан тақырыпты оқу кезінде баланың танымдық белсенділігін арттыру мақсатында веб-квест ұйымдастырады; • ойынды геймификация элементтерімен сүйемелдеу үшін электрондық әдістемелік ресурстарды әзірлейді (нұсқаулық, бағдарлау парағы).
--	---

БАЛАЛЫҚ ІСКЕ АСЫРУ КЕҢІСТІГІН ЖОБАЛАУ, БАРЛЫҒЫ 20 КРЕДИТ

Модульдің мазмұны мыналарды зерделеуге бағытталған: баланың сыртқы әлеммен өзара әрекеттесуіне қолдау көрсететін әлеуметтік-мәдени кеңістік ретінде мектепке дейінгі білім беру ұйымның білім беру ортасын жобалаудың заманауи тәсілдерін; пәндік-кеңістіктік дамытушы ортаның атқарымдарын (дамытушы, инклюзивті және т.б.); пәндік-кеңістіктік дамытушы ортаның құрамдас бөліктерін (пәндік мазмұны, оның кеңістіктік ұйымдастырылуы және олардың уақыт бойынша өзгеруі); экологиялық таза білім беру ортасын жобалау кезінде тәрбиеленушілердің, ата-аналардың және педагогтардың қызығушылықтары, қалауы мен қажеттіліктерін.

Курс атауы	Мектепке дейінгі білім беру ұйымының дамыту ортасының дизайны
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Балалық іске асыру кеңістігін жобалау, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 4 ▪ Мектепке дейінгі білім беру сапасын зерттеу және

	<p>бағалау үшін құзыреттіліктер саласы: 9</p> <p>Бұл курс барысында болашақ педагогтар мектепке дейінгі ұйымдағы пәндік-кеңістіктік даму ортасының функцияларын зерттейді. Олар, мысалы, санитарлық-гигиеналық немесе эпидемиологиялық жағдайларға байланысты нормативтік талаптар туралы біледі. Олар сондай-ақ балалармен және ата-аналармен бірлесе отырып, ойын кеңістігін жас пен қызмет түріне және кедергісіз ойын кеңістігін жобалауды үйренеді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектепке дейінгі білім беру ұйымның пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасының функцияларын анықтайды; • мектепке дейінгі ұйымның тәрбиелеу мен оқыту жағдайларына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сақтайды; • тәрбиеленушілердің жасы мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, ойын алаңын аймақтарға бөлуді жүзеге асырады; • баланың әртүрлі іс-әрекетте өзін-өзі көрсетуі үшін экологиялық дамытушы кедергісіз ортаны құрады; • халықтық қозғалмалы, театрландырылған және басқа да ойын түрлері үшін кеңістік құруға балалар мен ата-аналарды тартады.
Курс атауы	Мектепке дейінгі білім беру ұйымы мен отбасының әлеуметтік серіктестігі
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Балалық іске асыру кеңістігін жобалау, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы:5 ▪ Мектепке дейінгі білім беру сапасын зерттеу және

	<p>бағалау үшін құзыреттіліктер саласы: 9</p> <p>Болашақ педагогтар мектепке дейінгі ұйым мен тәрбиеленушілердің әртүрлі типтегі отбасылары арасындағы өзара әрекеттестіктің әртүрлі траекторияларын әзірлеу үшін және құрмет, сенім және теңдік негізінде отбасын, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдаудың инновациялық нысандарын қолдану құзыреттерін меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектепке дейінгі ұйымның отбасымен өзара әрекеттесуінде ашықтық саясатын қолдау мақсатында баланы дамыту, тәрбиелеу және оқытудың мазмұны мен нәтижелері туралы ақпаратты ата-аналарға түсіндіреді және талқылайды; • ата-аналармен бірге баланың жеке даму жоспарын жасайды; • ата-аналармен баланың әл-ауқатына байланысты мазалаған сұрақтар мен мәселелерді талқылайды; • тәрбиеленушілердің отбасыларымен қарым-қатынасының әртүрлі нысандарын жоспарлайды (жобалар, ата-аналардың жұмыс орындарына экскурсиялар, спартакиада, концерт, ата-аналардың қатысуымен қойылымдар ұйымдастыру және т.б.); • тәрбиеленушілердің ата-аналарымен қарым-қатынаста этикалық нормаларды сақтайды.
Курс атауы	Мектеп жасына дейінгі балалардың киберқауіпсіздігі негіздерімен балалық шақты цифрландыру
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Балалық іске асыру кеңістігін жобалау, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы:5 <p>Болашақ педагогтар мектепке дейінгі ұйым мен отбасының білім беру кеңістігінде баланың өмірінің қауіпсіздігін ескере отырып, қазіргі заманғы мектеп жасына дейінгі балалардың ақпараттық мәдениетін қалыптастыру идеяларын іс жүзінде жүзеге асыру дағдыларын меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектеп жасына дейінгі балаларды дамыту және оқыту үшін тиімді және қауіпсіз АКТ, БАҚ және интернет ресурстарын таңдайды және пайдаланады; • компьютерлік ойындардың даму әлеуетін дұрыс пайдалану және балаға киберкеңістіктегі қауіп-қатердің алдын алу (кибербуллинг, агрессия, интернетке тәуелділік, жасына сәйкес келмейтін контентті көру, денсаулығының нашарлауы, бейтаныс адамдармен байланыс және т.б.) бойынша ата-аналармен кеңес өткізеді; • ата-аналармен және балалармен бірге балабақшада және үйде компьютерлер мен гаджеттерді пайдалану ережелерін әзірлейді.
Курс атауы	Мектеп жасына дейінгі балалардың бастамасын қолдау
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Балалық іске асыру кеңістігін жобалау, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2, 3 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7

	Курс болашақ педагогтардың бойында балалардың ойындағы бастамасын қолдауға, баланың іс-әрекет түрін өз бетінше таңдауына, оқушының өзін-өзі бағалауын (парасатты мақтаньш) дамытуға бағытталған құзыреттерін қалыптастырады.
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • балалардың өз-өзіне сенімділігі мен тәуелсіздігін ынталандыру, сонымен бірге оларға қажет кезде әрқашан қолдау мен көмек көрсетілетініне сенімділік ұялатады; • балалардың тәжірибесі мен көзқарасына құрмет көрсетеді; • бірлескен ойынды таңдау барысында туындайтын балалар арасындағы достық қарым-қатынасты дамытуға ықпал етеді; • балалардың шығармашылық, ғылыми-зерттеу және басқа да іс-әрекеттерге қызығушылығы мен танымдығын қолдау үшін интерактивті әдістер мен жұмыстың біріктірілген түрлерін қолданады, сол арқылы оларды тәжірибе жасауға, өзін-өзі көрсетуге және өзін-өзі дамытуға ынталандырады.

Курс атауы	Авторлық жүйелер және даму мен тәрбиелеу әдістері
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Балалық іске асыру кеңістігін жобалау, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 4,5 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін

	<p>құзыреттіліктер саласы: 7</p> <p>Болалшақ педагогтар Р.Штайнер, З.Дьенеш, М.Монтессори, Дж.Дьюи, Ф.Фребель және т.б. ерте дамыту және оқытудың дәстүрлі және инновациялық авторлық жүйелерін және әдістерін, амалдары мен тәсілдерін игереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар</p> <ul style="list-style-type: none"> • ерте және мектеп жасына дейінгі балалармен ұйымдастырылған іс-әрекетте дамыту мен оқытудың авторлық әдістері мен тәсілдерін қолданады; • Монтессори, Дьенеш, Кюизенер және т.б. дидактикалық материалдарды пайдалана отырып, тәрбиеленушілердің сенсомоторлық және сөйлеу дағдыларын, логикалық және кеңістіктік ойлауын дамыту үшін мектепке дейінгі ұйымның пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын байытады; • кәсіби құзіреттілікті дамыту үшін авторлық дамыту және оқыту әдістерін қолдану бойынша әріптестер мен ата-аналар арасында тәжірибе алмасуды ұйымдастырады.
Курс атауы	Үйдегі білім беру және мектеп жасына дейінгі балалардың отбасылық тәрбиесі
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Балалық іске асыру кеңістігін жобалау, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2,3 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 5 <p>Болашақ педагогтар отбасы тәрбиесін ұйымдастыруда ата-аналарға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету дағдыларын меңгереді; мектеп жасына дейінгі балаларды үйде оқыту мәселелері бойынша кеңес беру</p>

	көмегін көрсетуді пен әдістемелік қолдау көрсетуде тұлғалық-бағдарлы және сараланған тәсілдерді меңгереді.
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектепке дейінгі тәрбие беру тәжірибесіне отбасылық тәрбие дәстүрлерін енгізеді; • ата-аналармен бірлесіп, «Отбасы тәрбиесінің ережелерін» әзірлейді; • мектеп жасына дейінгі балаларды үйде оқытудың баламалы түрін таңдауда ата-аналарға кеңес беру көмегін көрсетеді: репетиторлық, гувернерлік, онлайн мектеп; • ерекше білім беру қажеттіліктері бар баланы үйде оқытуды ұйымдастырады; • баланы әлеуметтендіру, отбасындағы ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың ойын әрекетін сүйемелдеу, мектепке дайындау мәселелері бойынша ата-аналарға кеңес берудің мазмұны мен өткізуді жоспарлайды.

Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектепке дейінгі жастағы балаларды педагогикалық қолдау әдістері, барлығы 26 академиялық кредит

Модульдің мазмұны мыналарды қарастырады: педагогтың ойындарды таңдаудағы іс-әрекеттерінің бірізділігі, ойын әрекетінде және басқа әрекеттерде тәрбиеленушілерді қолдаудың әдістері мен тәсілдерін; ерте және мектеп жасына дейінгі балалар іс-әрекетінің барлық түрлерін біріктіру негізінде және мектепке дейінгі инклюзивті білім беру қағидаттарын ескере отырып, баланың танымдық қызығушылығын, ынтасын, белсенділігін және барлық іс-әрекетінің нәтижелілігін дамытудың дидактикалық құралдарын таңдау.

Курс атауы	Ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың коммуникативті-сөйлеу қабілеттерін дамыту
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды педагогикалық қолдау әдістері,

	барлығы 26 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2,3 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының тұлғалық өзін-өзі дамыту үшін құзыреттіліктер саласы: 12 <p>Болашақ педагогтар мектепке дейінгі білім беру ұйымдары тәжірибесінде қолданылатын интерактивті оқыту әдістерінің, ойын технологияларының және заманауи онлайн құралдары мен қызметтерінің көмегімен мектепке дейінгі ұйымдағы және отбасындағы ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың қарым-қатынас және сөйлеу дағдыларын дамыту мен түзетудің озық педагогикалық тәжірибелері мен инновациялық әдістері мен тәсілдерін меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сөйлеуді дамыту және сауаттылыққа үйрету бойынша ұйымдастырылған іс-шараларды жоспарлайды және жүзеге асырады; • коммуникативтік дағдыларды дамытудың дәстүрлі және инновациялық әдістері мен технологияларын қолдана отырып, баланы ересектермен және құрдастарымен ситуациялық қарым-қатынаса қолдау көрсетеді; • тәрбиеленушілердің барлық сұрақтарына жауап беру арқылы балаларды қарым-қатынасқа шақырады; • баланың сөзбен шығармашылық ойындарға, ертегілерді қоюға, сезімтал сәттерінде әңгіме жазуға және еркін ойынға деген құштарлығын қолдайды; • баланы ауызша және жазбаша сөйлеумен таныстыру үшін пәндік-кеңістіктік дамытушы ортаның мүмкіндіктерін пайдаланады; • ата-аналармен бірге театрландырылған қойылымдар мен мерекелер өткізеді.

Курс атауы	Мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық-математикалық дамуы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды педагогикалық қолдау әдістері, барлығы 26 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы:2, 3 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы : 7 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының тұлғалық өзін-өзі дамыту үшін құзыреттіліктер саласы:11 <p>Болашақ педагогтар мектеп жасына дейінгі балалардың қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру және қарапайым логикалық операцияларды орындау барысында танымдық қабілеттерін дамытуға бағытталған құзыреттерді дамытады. Алынған білім мектеп жасына дейінгі баланы балабақшада математика және логика негіздерімен таныстыру және бастауыш мектепте нақты ғылымдарды меңгеру кезеңдері арасындағы сабақтастықты қамтамасыз етуге үйренеді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық-математикалық дамуы бойынша ұйымдастырылған іс-шараларды жоспарлайды; • мектеп жасына дейінгі балалардың логика мен математикаға тұрақты танымдық қызығушылығын қалыптастыру әдістерін, тәсілдерін және құралдарын қолданады; • баланың өз бетінше іздену, құрастыру және тәжірибе жасау дағдыларын дамыту үшін ережелері бар дидактикалық ойындар мен ойындар өткізеді;

	<ul style="list-style-type: none"> • сәйкес сұрақтар қояды, математикалық терминдерді пайдалана отырып, балалардың жеке жауаптарын тыңдайды; • күнделікті өмірде және еркін ойында баланың танымдық белсенділігін арттыру үшін әртүрлі дидактикалық материалдарды және АКТ-ны қолданады.
Курс атауы	Ерте жастағы сенсорлық тәрбие
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды педагогикалық қолдау әдістері, барлығы 26 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 4, 5 <p>Курс баланың қоршаған әлем туралы сезімдік тануын дамытудағы педагогикалық тәжірибені жалпылау арқылы ерте жастағы балалардың сенсорлық тәрбиесінің міндеттерін шешудің практикалық-бағдарлы тәсілдерін болашақ педагогтардың игеруін қарастырады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар</p> <ul style="list-style-type: none"> • ерте және мектепке дейінгі балалық шақта баланың сенсорлық эталондарын игеруінің негізгі кезеңдерін сипаттайды; • бір күн ішінде интерактивті жағдаяттарды құрады, сенсорлық тәжірибені байыту үшін тәрбиеленушілерге ойын кеңістігін зерттеу бойынша шағын тапсырмалар береді; • жетекші сұрақтардың көмегімен ерте жастағы баланы өз бетінше бақылауға, зерттеуге, тәжірибе

	<p>жасауға ықпал етеді;</p> <ul style="list-style-type: none"> • сенсомоторлық дағдыларды дамыту үшін дидактикалық жаттығулар мен техникаларды қолданады; • саусақ ойындарының көмегімен заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттырады
Курс атауы	Ерте және мектеп жасына дейінгі әлеуметтік-эмоционалдық даму
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды педагогикалық қолдау әдістері, барлығы 26 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2,3 • Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 4 • Мектепке дейінгі білім беру сапасын зерттеу және бағалау үшін құзыреттіліктер саласы: 10 <p>Болашақ педагогтардың ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың әлеуметтік-эмоционалдық дамуы саласындағы құзыреттері сыни тұрғыдан ойлау, шығармашылық, ересектермен және құрдастарымен жағымды қарым-қатынас жасау, балалардың эмоционалдық интеллектін көрсету және топта жұмыс істеу дағдыларын дамытудың кәсіби тәсілдеріне негізделетін болады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектеп жасына дейінгі балаларды қоршаған әлеммен таныстыру дағдыларын көрсетеді; • балалардың бойында отансүйгіштік сезімін, өз Отанының тарихы мен мәдениетіне құрмет сезімін

	<p>дамытады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру арқылы балаларды қазақ халқының ұлттық құндылықтарымен және отбасы құндылықтарымен таныстырады; • тәрбиеленушілердің ұжымдық іс-әрекетте бірлескен іс-әрекет дағдыларын дамытады (құрдастарына көмек көрсету, жұмыс нәтижелерін бағалау және т.б.); • баланы мамандыққа, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелейді; • баланың мектепке деген эмоционалды оң көзқарасын дамытады; • балалардың әлеуметтік дағдыларын және эмоцияларды тану және түсіну қабілетін дамыту үшін инновациялық дидактикалық материалдарды пайдаланады; • мониторинг нәтижелерін талдау негізінде тәрбиеленушілердің әлеуметтік-эмоционалдық дамуындағы педагогтың қызметін бағалау, өзін-өзі бағалау және өзара бағалауды жүргізеді.
--	---

Курс атауы	Мектеп жасына дейінгі балалардың экологиялық тәрбиесі
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды педагогикалық қолдау әдістері, барлығы 26 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының өзін өзі дамыту үшін құзыреттіліктер саласы: 11 <p>Болашақ педагогтар мектеп жасына дейінгі балалардың тұрмыста, демалыста, серуенде, түрлі іс-әрекеттерде экологиялық мінез-құлқын қалыптастыру дағдыларын</p>

	игеруді үйренеді; өнегелік, көркем-эстетикалық және еңбек тәрбиесі арқылы мектеп жасына дейінгі балаларға экологиялық тәрбие беруге кіріктірілген тәсіл енгізе алады
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мектеп жасына дейінгі балаларға экологиялық тәрбие берудің инновациялық әдістері мен формаларын қолданады; • мектеп жасына дейінгі балалар арасында экологиялық мәдениетті тәрбиелеу бойынша шағын жоба әзірлейді; • балабақша аумағында немесе ата-аналардың көмегімен оның сыртында, экологиялық соқпақ ұйымдастырады; • «өнеркәсіптік туризм» шеңберінде «жасыл» технологияларды пайдаланатын кәсіпорындарға экскурсиялар бағдарын әзірлейді; • топта «жанды бұрыш» құрады; • жанды және жансыз табиғатқа танымдық қызығушылықты дамыту үшін мектеп жасына дейінгі балалармен бақылаулар, тәжірибелер және эксперименттер жүргізеді; • тәрбиеленушілер мен ата-аналар арасында қайта өңделген материалдардан және табиғи материалдардан жасалған қолөнер шығармашылық байқауларын өткізеді
Курс атауы	Дене тәрбиесі және баланың қауіпсіздігі мәдениеті
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектепке дейінгі жастағы балаларды педагогикалық қолдау әдістері, барлығы 26 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы:4 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7 <p>Болашақ педагогтар мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың негізгі міндеті болып табылатын дене бітімі дамыған баланы тәрбиелеу және салауатты өмір салты негіздерін қалыптастыру арқылы мектепке дейінгі ұйым тәрбиеленушілерінің өмірін қорғау және денсаулығын жақсартуды жүзеге асыруға бағытталған біліктіліктер мен дағдыларды меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ұйымдастырылған дене шынықтыру іс-шараларын өткізу кезінде қозғалмалы ойындар, оның ішінде ұлттық ойындарды пайдаланады; • күн тәртібінде және еркін ойындарда балалардың өзіндік белсенді қозғалыстарын қолдайды; • баланың қозғалыс белсенділігі мен денсаулығын шынықтырдың күн тәртібін сақтау үшін дене тәрбиесінің тиімді құралдарын таңдайды (табиғаттың табиғи күштері, гигиеналық факторлар және т.б.); • тәрбиеленушілердің отбасыларымен спорттық-сауықтыру шараларын ұйымдастырады; • баланың мектепте оқуға әлеуметтік дайындығы ретінде баланың үйде және көшеде қауіпсіз тәртібі туралы ата-аналармен әңгімелесулер мен кеңестер өткізеді
Курс атауы	Мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық тәрбиесі
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды педагогикалық қолдау әдістері, барлығы 26 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыр	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі

еттілік сипаттамасы	<p>салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы:4 <p>Болашақ педагогтар музыкалық-ырғақтық іс-әрекетке қолайлы жағдай жасау, күнделікті өмірде музыканы тыңдау және қабылдау, ұйымдастырылған іс-әрекетте балалардың музыкалық аспаптарында ойнауына және ән айтуына үйрету арқылы мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық тәрбиесі мен музыкалық қабілеттерін дамыту дағдыларын меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • балалардың шығармашылық музыкалық іс-әрекетте тәжірибе жинақтауға және музыка арқылы өзін-өзі көрсетуге деген ұмтылысын қолдайды; • балалардың эмоционалды интеллектісі мен музыкалық талғамын дамыту үшін музыкалық шығармаларды ұйымдастырылған іс-әрекетте және күнделікті өмірде пайдаланады; • музыкалық әрекеттің бес негізгі түрі (тыңдау, музыкалық қозғалыс, ән айту, музыкалық аспаптарда ойнау, музыкалық импровизациялық ойын) тәрбиеленушілердің музыкалық қабілеттерін дамытады; • тәрбиеленушілердің шығармашылық музыкалық іс-әрекетінің нәтижелерін көрсету үшін әртүрлі іс-шараларды ұйымдастырады (вокалдық байқау, педагогтар мен ата-аналардың балаларға шығарған әндерінің байқауы және т.б.); • жергілікті мәдениет мекемелерімен ынтымақтастыққа ықпал етеді
Курс атауы	Мектеп жасына дейінгі балалардың оқырмандық мәдениетін дамыту
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектеп жасына

	дейінгі балаларды педагогикалық қолдау әдістері, барлығы 26 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ерте және мектеп жасына дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2 • Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 4 • Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7 <p>Болашақ педагогтар әдеби білім берудің әдістері мен тәсілдерін қолдануда және мектеп жасына дейінгі балалардың оқармандық мәдениетін дамытуда өз дағдыларын дамытады. Олар мектеп жасына дейінгі балалардың ауызша халық шығармашылығы мен көркем әдебиетті оқуы мен қабылдауын дамытуды үйренеді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың қызығушылықтарын, бейімділігін және жасын ескере отырып, оқуға арналған шығармаларды таңдайды; • қоршаған әлеммен танысудың оң тәжірибесін иелену, оқырмандық мәдениетін қалыптастыру үшін жас ерекшеліктерін ескере отырып, балабақшада балалар кітапханасын құру; • баланың қабылдау деңгейіне сәйкес келетін Қазақстан халықтарының көркем шығармаларымен, өлеңдерімен және ауызша халық шығармашылығы шығармаларымен жұмыс істеу әдістемесін меңгереді; • баланың кітаптардағы суреттерді өз бетінше қарауға және олардың мазмұнына түсініктеме беруге ұмтылысын қолдайды; • баланы оқуға баулудың интерактивті әдістері мен тәсілдерін (әңгімелесу, мәнерлеп оқу, шығармашылық әңгімелеу және т.б.) пайдалана отырып, көркем әдебиет бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттерді жүзеге асырады; • балабақшада кітап бұрышын құруға ата-аналарды

	<p>тартады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • үйде оқуды ұйымдастыру бойынша тәрбиеленушілердің ата-аналарымен кеңестер өткізеді.
Курс атауы	Мектеп жасына дейінгі балалардың көркем-эстетикалық тәрбиесі
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кіріктіру жағдайындағы ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды педагогикалық қолдау әдістері, барлығы 26 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектеп жасына дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 2 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 4 <p>Курстың мазмұны болашақ педагогтардың мектеп жасына дейінгі балаларды көркемдік-эстетикалық тәрбиелеу құралдары және балалар бейнелеу өнерінің ерекшеліктері туралы білімдерін дамытуға бағытталған. Болашақ педагогтар ерте және мектеп жасына дейінгі балалар мен ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың шығармашылық қабілеттері мен дағдыларын дамытудың заманауи арт-технологияларын, әдістерін, техникаларын мен тәсілдерін меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • балаларды қазақ және әлем өнерінің озық үлгілерімен таныстырады; • балалардың әртүрлі шығармашылық идеялары мен ынталарын басшылыққа ала отырып, шығармашылық дағдыларын дамыту бойынша ұйымдастырылған іс-шараларды жоспарлайды; • балаларға ұйымдастырылған іс-әрекетте шығармашылық әрекет түрін өз бетінше таңдау мүмкіндігін береді: мүсіндеу, сурет салу, аппликация, табиғи материалдардан жасалған қолөнер және т.б.;

	<ul style="list-style-type: none"> • балалар шығармашылығы өнімдерінің көрмелерін өткізеді; • ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеудің арт-терапиялық әдістер мен тәсілдерін қолданады; • балабақшаның көркемдік-эстетикалық білім беру кеңістігін кеңейту үшін театрға, мұражайларға, концерттерге баруды ұйымдастырады.
--	--

Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу, барлығы 20 академиялық кредит

Модуль болашақ педагогтардың бойында тәрбиеленушілердің дағдылары мен қабілеттерінің дамуын диагностикалаудан бастап мектепке дейінгі ұйымның сапасын бағалауға дейінгі; рефлексия мен өзіндік рефлексиядан «Қазақстан зерттеушілері кодексінің» қағидаларын ескере отырып, дербес ғылыми-педагогикалық зерттеулер жүргізу деңгейіне дейінгі зерттеу мәдениетін кезек-кезеңмен дамытуды көздейді.

Курс атауы	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы жобалық қызмет
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектеп жасына дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттілік саласы: 5 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы: 7 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының тұлғалық өзін-өзі дамыту үшін құзыреттіліктер

	<p>саласы: 12</p> <p>Курс болашақ педагогтардың бойында тәрбиеленушілермен, олардың ата-аналарымен және/немесе мектепке дейінгі ұйымның әлеуметтік серіктестерімен бірлескен іс-әрекетте шығармашылық немесе ақпараттық өнімді құру үшін мектепке дейінгі ұйымның білім беру үдерісінде жобалық іс-әрекеттерді әзірлеу және енгізу дағдыларын дамытуды көздейді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • тәрбиеленушілерге жоба тақырыбын өз бетінше таңдау еркіндігін береді; • тәрбиеленушілермен және олардың ата-аналарымен өнімді, шығармашылық, зерттеушілік әрекетті жүзеге асыру үшін жобаның мақсаттары мен міндеттерін анықтайды; • жобаның барлық қатысушыларымен оның тиімділігін анықтау үшін жобаны бағалау критерийлерін (өзін-өзі бағалау мен өзара бағалауды ескере отырып) әзірлейді; • жоба ресурстарын (уақыт, қаражат, материалдар және т.б.) басқарады; • көрмелер мен басылымдар арқылы жоба қызметінің нәтижелерін талдайды және ұсынады; • мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы жобалық қызметтің барлық қатысушыларының тиімді өзара әрекеттесуі үшін бірлескен орта құрады.
Курс атауы	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы мониторинг
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1 ▪ Мектепке дейінгі білім беру сапасын зерттеу және

	бағалау үшін құзыреттіліктер саласы: 9,10 Болашақ педагогтар баланың жеке дамуына педагогикалық қолдау көрсету және алынған нәтижелер негізінде оның дағдыларын түзету үшін әртүрлі кезеңдердегі балалардың дағдылары мен қабілеттерінің дамуын қадағалау бойынша мониторингті жүргізу дағдыларын меңгереді.
Оқу нәтижелері	Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар: <ul style="list-style-type: none"> • балалардың жетістіктерін әділ бақылайды; • мектеп жасына дейінгі баланы тәрбиелеу мен дамытуға жеке көзқарасты қамтамасыз етеді; • мониторинг нәтижелерін алу әдістерін қолдана отырып, оқушының дағдыларының дамуына мониторинг жасайды: қадағалау, әңгімелесу, балалар іс-әрекетінің өнімдерін талдау, диагностикалық жағдаяттарды құрастыру; • ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың дағдылары мен қабілеттерінің даму деңгейін есептеу әдістемесін қолданады; • мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын балалардың меңгеру көрсеткіштерін пайдалана отырып, бастапқы, аралық және қорытынды бақылау түрлері диагностикасының нәтижелерін Бақылау парағын толтырады; • баланың Үлгілік бағдарламаның мазмұнын меңгеру деңгейін анықтау үшін баланың электрондық Жеке даму картасын толтырады.
Курс атауы	Мектеп жасына дейінгі балалардың ойын субмәдениетін зерттеу бойынша семинар-практикум
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:

сипаттамасы	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1 ▪ Мектепке дейінгі білім беру сапасын зерттеу және бағалау үшін құзыреттіліктер саласы: 8. <p>Болашақ педагогтар әртүрлі эмпирикалық әдістерді қолдана отырып, кәсіби іс-әрекетте балалар субмәдениетінің түрлерін және олардың мектеп жасына дейінгі балалардың әлеуметтенуі үшін маңызын игеруге қажетті зерттеу дағдыларын меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • балалар субмәдениетін сипаттауға қажетті ұғымдар жүйесін меңгереді; • балалық шақ субмәдениетінің негізгі компоненттерін сипаттайды және оның өзін-өзі дамыту шарттарын атайды; • мектеп жасына дейінгі балалардың ойын субмәдениетінің құрамдас бөліктерін (балалар тілі (кодтау, тұрғылықты жердің дәстүрлері, жинақтау және т.б.)) зерттеудің эмпирикалық әдістерін қолданады; • балалардың мәдени кеңістік пен әлеуметтік тәжірибені игеру үдерісін сүйемелдеу бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірлеу мақсатында мектеп жасына дейінгі балалардың субмәдениетін зерттеу нәтижелерін талдайды; • кәсіби және ғылыми қызметте әлеуметтік құбылыс ретінде балалар субмәдениетін зерттеуді жалғастыру үшін идеялар мен гипотезаларды ұсынады.
Курс атауы	Балалық шақтың материалдық мәдениетін (ойыншықтар) зерттеу бойынша семинар-практикум
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:

сипаттамасы	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1 ▪ Мектепке дейінгі білім беру сапасын зерттеу және бағалау үшін құзыреттіліктер саласы: 8 ▪ Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының өзін өзі тұлғалық дамытуы үшін құзыреттіліктер саласы:14 <p>Болалшақ педагогтар әртүрлі эмпирикалық әдістерді қолдана отырып, ойыншықтарды балалық шақтың маңызды атрибуты және баланың тұлғасын ерте және мектепке дейінгі жаста дамыту және тәрбиелеу құралы ретінде зерделеуге қажетті зерттеу дағдыларын меңгереді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • баланың ойын тәжірибесінде дамытушы, дидактикалық, жұмсақ және басқа да ойыншықтарды пайдалану үшін өз таңдауын (әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, санитарлық-гигиеналық аспектілер тұрғысынан) негіздейді. • халық ойыншықтарының педагогикалық мақсаттылығы мен дидактикалық құндылығын анықтау үшін оларға салыстырмалы талдау жасайды; • баланың ойынын бақылау, балалық шақ өндірісінің мамандарымен сұхбат, педагогтармен және ата-аналармен әңгімелесу негізінде қазіргі балалардың ойыншықтарды таңдаудағы бейімділігін анықтайды; • ғылыми мақала, реферат, эссе, баяндама жазу арқылы заманауи балалық шақтың материалдық мәдениетін зерттеу нәтижелерін таныстырады; • қажет болған жағдайда балалармен бірге белгілі бір ойын үшін ойыншық жасайды.
Курс атауы	Мектепке дейінгі білім беру сапасын кешенді бағалау құралдары
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	6

Курс/құзыр еттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1 ▪ Мектепке дейінгі білім беру сапасын зерттеу және бағалау үшін құзыреттіліктер саласы: 8, 9 <p>Болашақ педагогтар мектепке дейінгі ұйымның тұрақты дамуы мүддесінде мектепке дейінгі білім беру сапасын кешенді бағалау құралдарын, оның ішінде «Ерте балалық шақтағы қоршаған ортаны бағалау шәкілін» - ECERS пайдалана отырып, мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында сапаны өзін-өзі бағалау бойынша деректерді жинай алады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • деректерді жинау арқылы өзін-өзі бағалау үшін мектепке дейінгі білім беру сапа көрсеткіштерін атайды; • кешенді бағалау құралдарын пайдалана отырып, мектепке дейінгі ұйымдарда сапаны өзін-өзі бағалау бойынша деректерді жинайды; • өңірдегі мектепке дейінгі ұйымдар сапасының рейтингін қалыптастыру үшін өзін-өзі бағалау үдерісінде жиналған мәліметтерді пайдаланады.
Курс атауы	Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу этикасы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыр еттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ерте және мектепке дейінгі педагогика және психология бойынша құзыреттіліктер саласы: 1 ▪ Мектепке дейінгі білім беру сапасын зерттеу және

	<p>бағалау үшін құзыреттіліктер саласы: 8</p> <p>Курсты меңгерген болашақ педагогтар мектепке дейінгі білім беруде зерттеу әдістері мен құралдарын дұрыс таңдау және этикалық қолдану бойынша ұсыныстар бере алады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Осы курсты меңгерген болашақ педагогтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ерте немесе мектеп жасына дейінгі балалық шақты зерттеуде адалдықтың академиялық қағидаттарын анықтайды; ▪ тәуекелдерді жою және зерттеуге қатысушылар (балалар, ата-аналар, кәсіби қоғамдастық) үшін пайдаға ұмтылу үшін этикалық нормаларды ескере отырып, зерттеулерді ұйымдастырады; ▪ зерттеуге қатысушылардың жеке деректерінің құпиялылығын және иесіздендіруді ескере отырып, зерттеу нәтижелерін жариялайды және таратады; ▪ зерттеу мәдениетін арттыру және өзін-өзі дамыту мақсатында Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қазақстандағы білім беру саласындағы зерттеушілердің этикалық кодексіне сәйкес ерте және мектепке дейінгі балалық шақ саласында өз бетінше немесе топта ғылыми зерттеулер жүргізеді.

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ, 8 академиялық кредит

Түлекті қорытынды аттестаттау міндетті болып табылады және білім беру бағдарламасы толық көлемде игерілгеннен кейін жүзеге асырылады. Аттестаттаудың мақсаты - түлектің жалпы мәдени және кәсіби құзыреттіліктерінің қалыптасу деңгейін, сондай-ақ оның кәсіби қызметтің негізгі түрлерін орындауға дайындығын бағалау.

Қорытынды аттестаттау жұмысы (ауызша емтихан, жазбаша емтихан, дипломдық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба)

4.3 Міндетті компонент құрылымы

Міндетті компонент (Жалпы білім беретін пәндер циклі) 56 академиялық кредиттен тұрады (51 академиялық кредит міндетті пәндер және 5 академиялық кредит таңдау пәндері) және төмендегі модульдер мен курстарды қамтиды.

Модульдер мен курстардың атауы	Академиялық кредит
---------------------------------------	---------------------------

МІНДЕТТІ КОМПОНЕНТ (ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ПӘНДЕР ЦИКЛІ)	56
МІНДЕТТІ ПӘНДЕР	51
Тарихи және философиялық құзыреттіліктер модулі	10
<p><i>Қазақстан тарихы</i></p> <p>Көне және орта ғасырлардағы Қазақстан. Алғашқы қоғам. Елді мекендер, шаруашылығы және тұрмысы (б.з.б. 2,5 млн. – 12 мың – VI ғасырға дейін). Қазақ халқының этногенезі. Ортағасырлық Қазақстан. (VI-XV ғасырлар). Қазақ хандығы. Қазақ мемлекетінің геосаяси жағдайы. Қазақ хандығы: құрылуы, өрлеуі, құлдырауы. Әлеуметтік тарих (XV ғ. ортасы – XVIII ғ. басына дейін). Отаршылдық кезеңдегі Қазақстан (XVIII ғ. 30-40 ж. – XIX ғ. 60 ж.). XX ғасырдың басындағы Қазақстан. Халықтың көп ұлттық құрамының қалыптасуы. Жаңа замандағы Қазақстан. Кеңестік кезең (1917 ж. ақпан-қазан – 1991 ж. тамыз) Қазақстан – тәуелсіз мемлекет. Ел тарихындағы ең жаңа кезең (1991 ж. желтоқсан – қазіргі уақытқа дейін).</p>	5
<p><i>Философия</i></p> <p>Ойлау мәдениетінің бастауы. Философия пәні мен әдісі. Әлемді философиялық түсінудің негіздері. Сана, рух және тіл. Онтология және метафизика. Әдеп құндылықтар философиясы. Еркіндік философиясы. Өнер философиясы. Қоғам және мәдениет. Тарих философиясы. Дін философиясы. Заманауи Қазақстан философиясы.</p>	5
Әлеуметтік-саяси білім модулі (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	8
<p><i>Әлеуметтану</i></p> <p>Әлеуметтік әлем түсінігіндегі әлеуметтік зерттеулер. Әлеуметтік зерттеулер. Қоғамның әлеуметтік құрылымы мен стратификациясы. Әлеуметтану және ұқсастық. Отбасы және қазіргі заман. Шегіну, қылмыс әлеуметтік бақылау. Дін, мәдениет, қоғам. Этнос және ұлт әлеуметтануы. Білім және әлеуметтік теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдары, технологиялар және қоғам. Экономика, жаһандану, еңбек. Денсаулық және медицина. Халық, қалалану және әлеуметтік қозғалыстар. Әлеуметтік өзгерістер.</p>	2

<p><i>Саясаттану</i></p> <p>Саясаттану дамуының негізгі кезеңдері. Саясат қоғамдық өмірдің бір бөлігі ретінде. Саяси билік. Саяси элита, көшбасшылық. Қоғамның саяси жүйесі. Мемлекет және азаматтық қоғам. Саяси режимдер. Сайлау жүйелері, таңдау. Саяси партиялар партиялық жүйелер және қоғамдық-саяси қозғалыстар. Саяси мәдениет, тәртіп. Саяси, идеология; даму, жаңғыру; қақтығыстар мен дағдарыстар. Әлемдік саясат, заманауи халықаралық қарым-қатынастар.</p>	2
<p><i>Мәдениеттану</i></p> <p>Мәдениет морфологиясы. Мәдениет тілі. Мәдениет семиотикасы. Мәдениет анатомиясы. Көшпенділер мәдениеті. Арғы түріктердің мәдени мұрасы. Ортағасырлық мәдениет. Орталық Азия. Түріктердің мәдени мұрасы. Қазақ мәдениетінің негізі. XVIII - XIX ғасырдың аяғындағы, XX ғасырдағы қазақ мәдениеті. Заманауи әлемдік үдерістер мен жаһандану жағдайындағы қазақ мәдениеті. Қазақстанның мәдени саясаты. «Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы.</p>	2
<p><i>Психология</i></p> <p>Ұлттық өзін-өзі тану жағдайындағы тұлға.</p> <p>Мен және менің ынтам. Эмоциялар, эмоционалдық зерде. Адамның күш-жігері, өзін-өзі реттеу психологиясы. Дара-типтік ерекшеліктер. Құндылықтар, қызығушылықтар, нормалар. Өмір мәні, кәсіби өзін-өзі анықтау денсаулық психологиясы. Индивидтер мен топтар арасындағы қарым-қатынас. Қарым-қатынастың қабылданым жағы. Қарым-қатынастың интерактивтік жағы. Қарым-қатынастың коммуникативтік жағы. Әлеуметтік-психологиялық дау. Дау кезіндегі өзін-өзі ұстау үлгілері. Тиімді қарым-қатынас әдістері.</p>	2
<p>Аспаптық және коммуникациялық модуль</p>	25
<p><i>Орыс/Қазақ тілі</i></p> <p>Лексика, ғылыми терминдер, синтаксистік конструкцияларды ауызша және жазбаша қарым-қатынаста дәл қолдану дағдыларын иелену; әңгіме құру дағдылары. Іскерлік қарым-қатынас, хаттар, есептер, пікір, эссе жазу дағдылары; мәтіндерді түсініп оқу, өз ойын жеткізе алу. Өртүрлі қарым-қатынас түрлерінде еркін сөйлеу, әңгіме, пікір-талас жүргізе алу.</p>	10

Функционалдық сөйлеу стильдері сөйлесу құралдарының тарихи қалыптасқан жүйесі ретінде, әдеби тілдің алуандығы.	
<i>Шетел тілі</i> Әлеуметтік-тұрмыстық қарым-қатынас саласы. Мен және менің отбасым. Әлеуметтік-мәдени қарым-қатынас саласы. Әлем картасы. Салт-дәстүрлер. Оқу-кәсіби қарым-қатынас саласы: Болашақ кәсіп. Заманауи үй. Қазіргі қоғамдағы отбасы. Мәдени-тарихи ая. Білім. Кәсіп. Адам және табиғат, экологиялық мәселелер. Жаңалықтар, БАҚ, жарнама.	10
<i>Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар</i> Қоғам дамуындағы АКТ рөлі. АКТ саласындағы стандарттар. Компьютерлік жүйелерге кіріспе. Бағдарламалық камсыздандыру. Операциялық жүйелер. Адам мен компьютердің өзара әрекеттестігі. Мәліметтер базасы жүйелері. Мәліметтерді талдау. Мәліметтерді басқару. Желілер мен телекоммуникациялар. Киберқауіпсіздік. Интернет-технологиялар. Бұлттық және ұялы технологиялар. Мультимедиялық технологиялар. Зияткерлік технологиялар. Электрондық технологиялар. Электрондық бизнес. Электрондық оқыту. Электрондық үкімет. Өнеркәсіптегі АКТ. АКТ даму келешегі.	5
Денсаулықты нығайту модулі	8
<i>Дене тәрбиесі</i> Дене тәрбиесі қағидаттары. Дене тәрбиесінің ғылыми негіздері. Заманауи сауықтыру жүйелері, ағзаның дене күйін бақылаудың негіздері. Өз бетінше спортпен және дене тәрбиесімен айналысудың негізгі әдістері. Кәсіби дене дайындығы. Жалпы дене дайындығы. Жылдамдық. Жүгіру. Эстафеталар. Төзімділік, икемділік, шапшаңдық, үйлесімдік, тепе-теңдікті ұстауға жаттығуларды, гимнастикалық және акробаттық жаттығуларды орындау. Күш. Жалпы дайындық жаттығулар. Арнайы дене дайындығы.	8
ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ	5
<i>Экономика және құқық негіздері</i> Қоғамдық өнеркәсіп. Капиталдың болмысы, үлгілері, құрылымы. Нарықтық экономикадағы өнеркәсіптің	5

<p>шығындары мен табыстары. Бизнес. Қаржы жүйесі. Ресурстарды үнемдеу. Экономикалық дамудың циклділігі. Әлемдік экономикалық қарым-қатынас жүйесіндегі Қазақстан. Нарықтың пайда болуы. Бизнесінің дамуындағы мемлекеттің рөлі. Ата Заң, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының негізгі ережелері. Мемлекеттік басқару институттарының жүйесі, олардың уәкілеттіліктерінің аясы. Экономиканы мемлекеттік реттеудің мақсаттары, әдістері. Экономикадағы мемлекеттік сектордың рөлі. Қаржылық құқық және қаржы. Материалдық және іс жүргізу құқығының әрекеттесу тетігі.</p>	
<p><i>Жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері</i></p> <p>Жемқорлыққа қарсы мәдениет: түсінігі, құрылымы, міндеттері мен функциялары. Жемқорлыққа қарсы сана және жемқорлыққа қарсы мәдениет: мазмұны, рөлі және функциялары. Шет мемлекеттерде жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру. Жемқорлыққа қарсы мәдениет: даму тетіктері мен институттары. Жеке тұлғаның жемқорлыққа қарсы мәдениетін дамытудағы отбасының рөлі. Жемқорлыққа қарсы мәдениеттің ұлттық негіздері. Қоғамдық бақылау жемқорлыққа қарсы күрес тетігі ретінде. Саяси партиялар мен БАҚ жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру құралы ретінде. Жемқорлыққа қарсы білім мен тәрбие беру. Жемқорлыққа қарсы заңнама және жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін заңды жауапкершілік. Жемқорлыққа қарсы күрестің конституциялық негіздері. Жемқорлық құқық бұзушылық үшін заңды жауапкершілік. Мемлекеттік қызметте және бизнес ортада жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.</p>	5
<p><i>Кәсіпкерлік негіздері</i></p> <p>Кәсіпкерлік түрлері. Бизнес. Қаржы жүйесі. Тайм-менеджмент пен жобаларды басқару. Күйзелісті басқару. Келіссөздер жүргізу дағдылары. Көпшілік алдында сөйлеу дағдылары. Бизнесіні басқару дағдылары. Топтық жұмыс және көшбасшылық қасиеттер. Тұтынушыларға қызмет көрсету дағдылары. Қаржылық дағдылар. Аналитикалық және мәселелерді шешу дағдылары. Сыни тұрғыдан ойлау дағдылары. Стратегиялық ойлау және жоспарлау дағдылары. Техникалық дағдылар. Уақытты басқару және ұйымдастырушылық дағдылар. Брендінг, маркетинг және желілерді құру дағдылары. Бизнесіні</p>	5

басқару дағдылары.		
<i>Экология және өмір сүру қауіпсіздігі</i>		5
<p>Тірі ағзалардың, әртүрлі ұйымдастыру деңгейлеріндегі экожүйелердің, жалпы биосфераның негізгі өмір сүру заңдары, олардың тұрақтылығы. Биосфера компоненттерінің әрекеттестігі және адамның шаруашылық қызметінің, әсіресе, табиғатты қарқынды пайдалануды жағдайындағы экологиялық салдары. Әртүрлі елдерде және Қазақстан Республикасында тұрақты даму тұжырымдамалары, стратегиялары мен практикалық тапсырмаларының заманауи түсінігі. Өмір сүру қауіпсіздігі, оның негізгі ережелері. Тәуекелдер, төтенше жағдайлар. Тәуекелдерді талдау, тәуекелдерді басқару. Адам қауіпсіздігінің жүйелері. Заманауи тепе—теңсіздік факторлары.Әлеуметтік, діни, саяси, экономикалық қауіптер, күнделікті өмірдегі қауіптер Қауіпсіздік мекемелерінің жүйесі және олардың қызметін құқықтық реттеу.</p>		
<i>Ғылыми зерттеулер әдістері</i>		5
<p>Зерттеу тәсілдері. Индуктивті және дедуктивті әдістер. Сапалық, сандық, аралас зерттеу әдістері. Бастапқы және қосымша зерттеулер. Action research. Зерттеудің дизайны – сипаттамалық, корреляциялық, эксперименттік, квазиэксперименттік, көлденең қималық, бойлық, case study, этнографиялық, ізденімпаздық, түсіндірмелі. Айнымалылар мен гипотезалар. Зерттеудің сенімділігі мен негізділігі. Орындалу және қайталану. Кездейсоқ және жүйелі қате. Триангуляция. Іріктеу. Іріктеуді қалыптастыруға қосу және алып тастау критерийлері. Іріктеу әдістері. Мәліметтерді жинау – сауалнамалар, сұхбаттар, тәжірибелер, бақылау зерттеулері, жүйелі шолу. Мәліметтерді тексеру. Сұхбаттың транскрипциясы. Мәліметтерді талдау – статистикалық талдау, мазмұнды талдау, дискурс-талдау, тақырыптық талдау, мәтінді талдау. Зерттеу этикасы. Алқалық рецензиялау.</p>		
Барлық академиялық кредит саны		56
4.4 Прогресс		
Модульдер мен	Бакалавр дәрежесі, 4 академиялық жыл	

курстар	Оқытудың 1 жылы		Оқытудың 2 жылы		Оқытудың 3 жылы		Оқытудың 4 жылы	
	1 сем	2 сем	3 сем	4 сем	5 сем	6 сем	7 сем	8 сем
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КОМПОНЕНТ								
БІЛІМАЛУШЫНЫ ТҰЛҒА РЕТІНДЕ ҚОЛДАУ – 17 академиялық кредит								
Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары 4 академиялық кредит			4					
Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары 3 академиялық кредит			3					
Инклюзивті білім беру ортасы 3 академиялық кредит					3			
Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері 3 академиялық кредит		3						
Оқытуды жоспарлау және оқытуды дербестендіру 4 академиялық кредит						4		

ОҚЫТУ ЖӘНЕ ОҚЫТУ ҮШІН БАҒАЛАУ – 9 академиялық кредит								
Оқыту әдістері мен технологиялары 5 академиялық кредит				5				
Бағалау және дамыту 4 академиялық кредит					4			
МҰҒАЛІМ РЕФЛЕКСИЯЛЫҚ ТӘЖІРИБЕШІ РЕТІНДЕ – 9 академиялық кредит								
Педагогикалық зерттеулер 4 академиялық кредит			4					
Зерттеулер, даму және инновация 5 академиялық кредит							5	
МҰҒАЛІМ ОҚУ ФАСИЛИТАТОРЫ РЕТІНДЕ (ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ПРАКТИКА) – 25 академиялық кредит								
Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс) 2 академиялық кредит		2						
Психологиялық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс) 2 академиялық кредит				2				
Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)						6		

6 академиялық кредит								
Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (педагогикалық практика, 4-курс)15 академиялық кредит								15
МІНДЕТТІ КОМПОНЕНТ								
ТАРИХИ ЖӘНЕ ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕР МОДУЛІ – 10 академиялық кредит								
Қазақстан тарихы 5 академиялық кредит	5							
Философия 5 академиялық кредит					5			
ӘЛЕУМЕТТІК-САЯСИ БІЛІМ МОДУЛІ – 8 академиялық кредит								
Әлеуметтану 2 академиялық кредит			2					
Саясаттану 2 академиялық кредит			2					
Мәдениеттану 2 академиялық кредит			2					
Психология 2 академиялық кредит			2					
ҚҰРАЛДЫҚ ЖӘНЕ КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ МОДУЛЬ – 25 академиялық кредит								
Орыс/Қазақ тілі 10 академиялық кредит	5	5						

Шетел тілі 10 академиялық кредит	5	5						
Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар 5 академиялық кредит	5							
ДЕНСАУЛЫҚТЫ НЫҒАЙТУ МОДУЛІ – 8 академиялық кредит								
Дене тәрбиесі 8 академиялық кредит	2	2	2	2				
ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ – 5 академиялық кредит								
Экономика және құқық негіздері 5 академиялық кредит			5					
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негіздері 5 академиялық кредит			5					
Кәсіпкерлік дағдылары 5 академиялық кредит			5					
Экология және тіршілік қауіпсіздігі 5 академиялық кредит			5					
Ғылыми зерттеу әдістері 5 академиялық кредит			5					
ПӘНДІК КОМПОНЕНТ								
Ерте балалық шақ педагогикасы мен		6						

психологиясы 6 академиялық кредит								
Мектепке дейінгі психология бойынша практикум 5 академиялық кредит			5					
Мектепке дейінгі педагогика 6 академиялық кредит					6			
Ойын және қазіргі бала 3 академиялық кредит		3						
Нейропедагогика негіздері 3 академиялық кредит								
Мектепке дейінгі білім берудегі менеджмент 6 академиялық кредит							6	
Ерте және мектепке дейінгі балалық шақтың әлеуметтік-құқықтық қорғанысы 6 академиялық кредит							6	
Мектепке дейінгі білім берудегі көшбасшылық 6 академиялық кредит								6
Мектепке дейінгі білім берудегі								

кәсіпкерлік әрекет 6 академиялық кредит								
Мектепке дейінгі шағын орталықтың әртүрлі жастағы топтардағы білім беру үдерісі 5 академиялық кредит						5		
Мектепке дейінгі білім беру ұйымында бос уақытты ұйымдастыру 5 академиялық кредит								
Нутрициология негіздері 5 академиялық кредит				5				
Геймификация негіздері 5 академиялық кредит								
Мектепке дейінгі білім беру ұйымының дамыту ортасының дизайны 5 академиялық кредит					5			
Мектепке дейінгі білім беру ұйымы мен отбасының әлеуметтік серіктестігі 6 академиялық кредит							6	
Мектеп жасына дейінгі балалардың киберқауіпсіздігі						5		

негіздерімен балалық шақты цифрландыру 5 академиялық кредит								
Мектеп жасына дейінгі балалардың бастамасын қолдау 5 академиялық кредит								
Авторлық жүйелер және даму мен тәрбиелеу әдістері 4 академиялық кредит								
Үйдегі білім беру және мектеп жасына дейінгі балалардың отбасылық тәрбиесі 4 академиялық кредит			4					
Ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың коммуникативті- сөйлеу кабілеттерін дамыту 6 академиялық кредит					6			
Мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық- математикалық дамуы 5 академиялық кредит						5		
Ерте жастағы сенсорлық тәрбие 5 академиялық			5					

кредит								
Ерте және мектеп жасына дейінгі әлеуметтік-эмоционалдық даму 5 академиялық кредит								
Мектеп жасына дейінгі балалардың экологиялық тәрбиесі 5 академиялық кредит				5				
Дене тәрбиесі және баланың қауіпсіздігі мәдениеті 5 академиялық кредит								
Мектеп жасына дейінгі балалардың көпмәдени тәрбиесі 5 академиялық кредит								
Мектеп жасына дейінгі балалардың оқырмандық мәдениетін дамыту 5 академиялық кредит					5			
Мектеп жасына дейінгі балалардың көркем-эстетикалық тәрбиесі 5 академиялық кредит								
Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы						5		

жобалық қызмет 5 академиялық кредит								
Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы мониторинг 5 академиялық кредит			5					
Балалық шақтың материалдық мәдениетін зерттеу бойынша семинар-практикум 6 академиялық кредит							6	
Мектеп жасына дейінгі балалардың ойын субмәдениетін зерттеу бойынша семинар-практикум 5 академиялық кредит							6	
Мектепке дейінгі білім берудегі педагогикалық зерттеу этикасы 6 академиялық кредит								6
Мектепке дейінгі білім беру сапасын кешенді бағалау құралдары 6 академиялық кредит								6
ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ- 8 академиялық кредит								
Қорытынды аттестаттау								8
Барлық	29	31	30	30	30	30	30	30

академиялық кредит									
-----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4.5 Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтауға қойылатын талаптар

Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтау үшін болашақ педагогтар:

- базалық және бейіндік пәндер циклдері бойынша Академиялық кредиттің ең аз санына;
- ЖОО компоненті және таңдау компоненті бойынша курстарды сәтті аяқтауға;
- оқудың барлық нәтижелеріне қол жеткізуге;
- қорытынды аттестаттау жұмысын сәтті орындау және қорғау (*ауызша емтихан, жазбаша емтихан, дипломдық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба*);
- ең төменгі орташа баллға қол жеткізулері тиіс.

5. Студенттің жұмыс сипаттамасы

Педагогикалық жоғары оқу орны студенттерінің жұмысы байланыс сабақтарын, жеке, жұптық және топтық жұмысты, тапсырмалар, емтихандар және т.с.с. қамтиды. 1 ECTS = студенттің 30 сағат жұмысы.

Студенттің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмысы келесі дара бөлшектерден тұрады: оқытушының басшылығымен жеке және/немесе жұптық және топтық жұмыс және толық өз бетімен орындалатын жұмыс.

Студенттің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмысы оқу-әдістемелік әдебиетпен және әр курс бойынша ұсыныстармен қамтамасыз етілген, өзіндік/топтық оқу үшін бөлінген тақырыптардың белгілі бір тізімі бойынша жүргізіледі. Оқытушының басшылығымен жүргізілетін студенттердің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмысы университет немесе оқытушының өзі анықтайтын кесте бойынша жүргізіледі;

Толық өз бетімен орындалатын жұмыс көлемі педагогикалық жоғары оқу орны студентінен күнделікті өзіндік жұмысты талап ететін тапсырмалармен бекітіліп отырылады.

Аудиториядағы жұмыс, оқытушының басшылығымен жүргізілетін студенттің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмыс және оқу жұмысының барлық түрлері бойынша толығымен өз бетімен орындалатын жұмыс арасындағы уақыт арақатынасты білім беру мекемесі өздігінен анықтайды.

6. Баға/бағалау әдістері

6.1 Бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау модульдердің құзыреттілік мақсаттарына және ондағы курстарды бағалау өлшемдеріне негізделеді. Бағалау критерийлері әртүрлі тапсырмалардың негізі ретінде қолданылады. Оқу тапсырмаларына білімалушының өздік тапсырмасы, топтық тапсырма, жоспар, есеп, топтық пікірталас, топтық тест, дамытуға арналған тапсырмалар, зертханалық тапсырмалар, ойлау мен бағалауға қатысты тапсырмалар немесе белсенділікті арттыратын тапсырмалар жатады. Бағалау болашақ мұғалімнің педагогикалық білім беру модульдерінің құзыреттілік мақсаттарына қол жеткізгені туралы мәліметті алуға мүмкіндік береді. жеткізеді.

Бағалау жалпы құзыреттілікке бағдарланған білім беру негізінде жатыр. Құзыреттілікке негізделген бағалау болашақ мұғалімнің нені білетінін ғана емес, сонымен қатар оның дағдысын, болашақ педагогтар өздерінің білімдерін өмірде кездесетін қиындықтарға немесе жағдаяттарға қатысты қолдана алуын өлшеуі тиіс. Болашақ педагогтарға кәсіби қызметінде кездесуі ықтимал жағдайларға байланысты тапсырмалар және қайталанбайтын өзіндік қиындық тудыратын тапсырмалар берілуі керек. Құзыреттілікке негізделген оқытуда бағалау өте маңызды қызмет атқарады. Бұрынғы құзыреттіліктер мен жеке жағдайларды мойындау негізінде құзыреттілікті әр курста көрсетуге болады. Құзыреттілікті көрсету бүкіл оқу модулін қамти алады. Басқа жерден алынған алдыңғы дайындық пен оқытуды тану және растау тәжірибесіне қатысты арнайы басшылық.

Оқу шәкіл негізінде бағаланады. Болашақ педагогтардың оқу жетістіктері (білімі, шеберлігі, дағдылары мен құзыреттіліктері) сандық баламасы бар (оң бағалар, кему ретімен, "А"-дан "D"-ға дейін, «қанағаттандырарлықсыз» - "FX", "F") халықаралық мақұлданған әріптік жүйеге сәйкес келетін 100-балдық шәкіл бойынша баллмен есептеледі.

Төрт баллдық жүйе бойынша сандық баламаға сәйкес келетін білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әріптік жүйесі

Әріптік жүйедегі баға	Баллдардың сандық баламасы	%-дық үлесі	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Үздік

A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

Бағалаудағы мақсат – болашақ педагогтарға көмек пен қолдау көрсету, олардың өзін-өзі бағалау қабілетін дамыту, болашақ педагогтардың құзыреттілігі туралы ақпаратты ұсыну және білім беру бағдарламасында анықталған жоспарланған оқыту нәтижелеріне және құзыреттіліктерге қол жеткізулерін қамтамасыз ету болып табылады. Өзін-өзі бағалау және өзара бағалау дағдылары еңбек қызметіндегі негізгі дағдылар болып есептеледі және бағалау оқу үдерісінде осы дағдыларды дамытуды қолдаудың басты құралы болып табылады.

6.2 Сыртқы бағалау

1) Жаңа білім беру бағдарламаларын әзірлеу. Ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесі

Жаңа білім беру бағдарламасы болашақ педагогтар, оқытушылар мен жұмыс берушілерді қоса, барлық мүдделі тараптармен әрекеттесу негізінде әзірленуі тиіс. Бүкіл үдерістің мақсаты бар бағдарламаның мықты жақтарын және жоғары сапасын әрі қарай дамыта отырып, болашақ педагогтардың жұмыс көлеміне талаптар мен білім беру менеджменті бойынша курс қажеттілігі сынды кейбір мәселелерін шешу болып табылады. Барлық студенттер мен түлектерді сұрау, сондай-ақ фокус-топтарда талқылау мен түлектер және жұмыс берушілермен талқылаулар бағдарламаны жобалаудың негізі болып табылады. Профессорлық-оқытушылық құрам тұтас бағдарлама мақсаттарын және оқыту нәтижелерін талқылауға қатысады, ал бағдарламаны әзірлеушілер тобы бірлесіп өздерінің мамандықтары бойынша курстарды әзірлеу жұмыстарын атқарады.

Жоғары оқу орны факультеті (мектебі) негізінде білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайы, бағалау

саясаты мен факультеттің (мектептің) басқа да академиялық сұрақтары бойынша шешімдерді қабылдайтын, студенттердің білім беру бағдарламаларының және (немесе) пәндер/модульдер сапасы туралы сауалнама ұйымдастыратын академиялық сапа жөніндегі кеңес құрылады.

2) Білім беру бағдарламаларының сыртқы бағалауы үдерістері. Үздіксіз жетілдіру

Профессорлық-оқытушылық құрам тұтастай өздерінің курстарын тұрақты түрде жетілдіруге белсенді түрде қатысады, бұл жоғары оқу орны мәдениетінің және олардың білім беру саласындағы сарапшы ретінде меншік кәсіпқойлығының ажырамас бөлігі болып табылады. Курстарды бағалау және Студенттік комитеттің отырысы сынды кері байланыстың ресми тетіктеріне қосымша оқытушылар мен студенттер нақты курстар мен тұтас бағдарламаға қатысты тығыз байланыс орнатуы тиіс. Үздіксіз талдау және жетілдіру үдерісі жыл сайынғы бағдарламаны бақылау үдерісінің негізінде жатыр, оның барысында кейбір оқытушылар өздері жүргізген курстарды талдайды, бұл мамандану деңгейінде талдау мен жақсарту бойынша ұсыныстарға алып келеді, ал ол өз кезегінде бағдарлама мен мектеп деңгейінде талдау және әрі қарайғы жетілдіру жоспарларына алып келеді.

Жоғары оқу орындары жұмыс берушілермен және кәсіби қауымдастықпен кері байланыс орнатудың тұрақты, ресми тетіктерін иеленеді. Бұл қарым-қатынас бағдарламаны үнемі жетілдірудің негізі болып табылады.

Білім беру бағдарламаларының сапасын қамтамасыз етуді жасқарту үшін жоғары оқу орындары:

- Сапаны қамтамасыз ету мен сапаны арттыру арасындағы тепе-теңдік сақталатын, ішкі сапа жүйесін әзірлейді. Бұл ретте, сапаны қамтамасыз ету алдын алу шарасы, ал сапаны арттыру одан жоғары мақсаттарды иеленіп, трансформациялық өзгерістерді білдіреді (Jones, 2003).
- Институционалдық сауаттылық деңгейін арттырып, Еуропалық жоғары оқу орны кеңістігінде Сапаны қамтамасыз ету стандарттары мен нұсқаулықтарын (ESG) (2015) терең түсініп, ESG 2015 стандарттарын енгізуі тиіс.
- Сапаны қамтамасыз етудің институционалдық үдерістерін тұрақты түрде жетілдіру үшін оларды ұдайы қайта қарап отыруы тиіс.

3) Аккредиттеу

Қазақстанда институционалдық және арнайы аккредиттеу бар, жоғары оқу орындары үшін ол ерікті түрде болып қалып отыр. Алайда

аккредиттеу болашақ педагогтарды оқыту үшін мемлекеттік гранттарды иеленудің негізгі шарттарының бірі болып табылады.

7. Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар

7.1 Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар

Білім беру бағдарламасының пәндеріне сәйкес оқытушылардың болуы, оқытушылар білімінің оқытылатын пәндер бейініне сәйкестігі және/немесе олардың «Философия докторы (PhD)» немесе «Бейіні бойынша доктор» ғылыми атағы немесе ғылыми дәрежесі, және/немесе «доцент (доцент)» ғылыми атағы немесе «профессор» (болған жағдайда) және/немесе пәндер бейіні бойынша «магистр» дәрежесі бар оқытушылар және (немесе) кемінде үш жыл еңбек өтілі бар аға оқытушылар оқытушы ретінде жұмыс өтілі немесе бейіні бойынша кемінде бес жыл практикалық жұмыс өтілі бар оқытушылардың бар болуы.

Оқытушылық құрамның жоғары/академиялық дәрежесі ғылым докторы/кандидаты ғылыми дәрежесіне немесе доктор немесе магистр жоғары/ғылыми дәрежесіне сәйкес келеді. Негізгі білім немесе жоғары оқу орнынан кейінгі білім немесе ғылым докторы/кандидаты ғылыми дәрежесі, ғылыми дәреже оқытылатын пәндерге сәйкес келуі тиіс.

7.2 Қосымша талап етілетін оқытушы-профессорлық құрам

Негізгі жұмыс орнымен қатар, қосалқы жұмыс істейтін, оқытатын пәндердің бағытында практикалық кәсіби қызметпен айналысатын, дайындық бағыты бойынша жұмыс өтілі 3 жылдан артық оқытушылар. Жұмысқа қосымша жетекші ғалымдар, басқа жоғары оқу орындарының және ғылыми-зерттеу ұйымдарының мамандары, сарапшы мұғалім, зерттеуші мұғалім, шебер мұғалім сынды тиісті санаттардың педагогтары мен мектеп басшылары тартыла алынады.

7.3 Оқытушы-профессорлар құрамының біліктілігін арттыру қажеттілігі

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңының (2007; 27.12.2019 ж. өзгертулермен) және Қазақстан Республикасында жоғары білім ұйымдарының қызметін реттейтін басқа да нормативтік құқықтық актілердің негізінде жоғары білім ұйымында қызметін жүзеге асыратын оқытушы бес жылдан бір реттен сирек емес, ұзақтығы төрт айдан аспайтын біліктілігін арттыруға құқылы.

Кәсіби құзыреттіліктерді дамыту да Қазақстан Республикасында қабылданған «Үздіксіз білім беру (үздіксіз оқыту)

тұжырымдамасында» (2021) қабылданған басымдылықтардың бірі болып табылады.

7.4 Қосымша әкімшілік қызметкер қажеттілігі

Академиялық сұрақтар жөніндегі проректор білім беру қызметтерін жоспарлау және іске асыруды бақылау үшін жауап береді.

Рәсімдердің нақты кезеңдерін ұйымдастыру және орындауды үйлестіру және нәтижелердің сапасы үшін жауапкершілік бөлімше басшыларына жүктеледі.

8. Ресурстар

8.1. Кітапхана ресурсы

Кітапхана қоры ақпараттық ресурстардың құрамдас бөлігі болып табылады және білім беру, оқу-әдістемелік, ғылыми және басқа әдебиетті қамтиды.

Оқу және ғылыми әдебиет кітапхана қорының болуы: оқыту тілдерінде басып шығарылғандарды қоса алғанда, білім беру бағдарламаларының 100% пәндерін қамтамасыз ететін, соңғы он жылдағы баспа және электрондық басылымдар түрінде. Кітапхана қорының жаңартылуы Қазақстан Республикасының нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс.

8.2. IT-ресурстар

Жоғары оқу орны болашақ педагогтарды оқу-әдістемелік әдебиетпен және (немесе) білім беру бағдарламаларын табысты іске асыру үшін қажетті электрондық ресурстармен, білім беру менеджменті жүйесінің (веб-сайт, ақпараттық білім порталы, автоматтандырылған оқытудың академиялық кредиттік технологиялары жүйесін, ақпараттық-білім ресурстарының кешенін қамтитын жоғары технологиялы ақпараттық-білім ортасы) қызмет етуін қамтамасыз етеді.

8.3 Инфрақұрылым

Жоғары оқу орны оқу, әдістемелік, ғылыми және басқа әдебиетпен, мультимедиялық кешені бар аудиториялармен, компьютерлік сыныптармен, кең жолақты Ғаламторға қолжетімділікпен, спорттық, материалдық-техникалық, оқу-зертханалық базалармен және білім беру бағдарламасын іске асыру үшін қажетті жабдықтармен қамтамасыз етеді.

9. Қосымша ақпарат

9.1 Қосымша материалдар

Инклюзия білім беру бағдарламасының маңызды өтпелі қағидаттарының бірі болып табылады (толығырақ 1-қосымшадан қараңыз). Білім берудегі инклюзия барлық білім алушылар, дене кемістігіне немесе мүгедектікке қарамастан, әдеттегі мектептерге барып, құрбыларымен бірге оқу мүмкіндігін иеленуі дегенді білдіреді. Педагогикалық білім беруде болашақ педагогтар алуандық педагогикасы қағидасына немесе барлығы үшін әмбебап дизайн қағидаларына негізделген әртүрлі білім алушылар үшін оқу бағдарламаларын іске асыруда кәсіпқой ретінде сезінуіне ерекше көңіл бөлінеді. Бірлесіп оқыту және саралау тәсілі сынды инклюзивті педагогикалық әдістерді іске қосу маңызды. Тек мамандандырылған педагогтар (арнайы білім педагогтары) ғана емес, сондай-ақ барлық педагогтар инклюзивті білім беру ортасында жұмыс істей алуы маңызды. Осылайша, барлық болашақ педагогтардың төмендегі салалардағы құзыреттіліктерін дамыту қажет:

Инклюзивті білім беру тұжырымдамаларын және қағидаттарын білу

- Инклюзия құндылығы тұрғысынан өзінің жұмысын бағалау.
- бейімделетін бағдарламалар, оқу жетістіктерін бағалаудың әдістерін өзгерту сынды білім беру үдерісінің икемді үлгісімен жүзеге асырылатын білім берудегі инклюзивтілік қағидасын жүзеге асыруды түсіну
- балалардың қабілеттерінің әртүрлі екенін түсіну және жан-жақты білім алушыларды қолдау үшін әртүрлі траекторияларды қолдану.

Оқытуда іс жүзінде қолдану

- Белгілі бір пән бойынша айрықша білім беру қажеттіліктері бар бала үшін бейімделген/жеке бағдарламаны әзірлеу.
- Мультимодальды әмбебап оқыту әдістерін, қарапайым құрылымды сөйлеуді, балама коммуникацияны қолдану

9.2 Электрондық оқыту

Сандық технологиялардың жылдам дамуы нақты бағдарламалық құралдарды зерделеуді ғана емес, сондай-ақ болашақ педагогтардың оқытуда виртуалды оқыту құралдарын қолдану және цифрлық оқыту орталарында (психологиялық және дидактикалық негіздеме) оқыту

үдерістері үшін жарамды педагогикалық әдістерді таңдау бойынша құзыреттіліктерін дамытуды талап етеді. Ол үшін жоғары оқу орындарына:

- цифрлық технологияларды тиімді қолдана отырып, болашақ педагогтардың біліктілігін арттыру үшін жағдай жасауы;
- цифрлық құралдарды қолдану немесе виртуалды оқыту орталарында жұмыс істеу кезінде білім алушылардың білімдегі дара қажеттіліктерін қалай ескеруге болатынын түсінуге қатысты болашақ педагогтардың құзыреттіліктерін дамытуы;
- цифрлық оқыту орталарын және бағалауда геймификация, цифрлық тестілер мен сұрақ-жауап және цифрлық бағалаудың басқа да түрлерін қолдану бойынша болашақ педагогтардың цифрлық құзыреттіліктерін дамытуы;
- болашақ педагогтардың өздерінің цифрлық құзыреттіліктерін бағалауға және жұмыс берушілердің (мектептердің) күнделікті тірлігінің талаптарына сәйкес педагогикалық үдерісте цифрлық құралдарды қолдану қабілеттерін дамытуға жәрдемдесуі;
- білім беру, ғылым мен өндірісті кіріктіруді іс жүзінде жүзеге асыру, кәсіби қауымдастықтарды мектеп оқушыларын цифрлық технологияларды қолдану негіздеріне үйретуге жұмылдыру және алынған практикалық дағдылардың тәуелсіз бағалауын жүргізуі;
- тиімділікті және білім беруде цифрландыруды іс жүзінде қолдануды арттыру мақсатында жұмыс істеп жатқан педагогтар үшін цифрландыруды білім беру үдерісіне қосуы;
- педагогикалық білім беруге жаһандық цифрландыру (мысалы, Білім берудегі технологиялар бойынша халықаралық қоғамның (ISTE)) стандарттарын енгізуге және цифрландыру саласында сарапшылық қауымдастықты құруға ықпал ету қажет.

10. Бекіту

- Әзірленген білім беру бағдарламаларының қарастырылуын, олардың Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің республикалық оқу-әдістемелік кеңесімен келісілуін және бекітілуін қамтамасыз ету.

- Педагогикалық жоғары оқу орындарында әзірленген барлық білім беру бағдарламаларының ауқымын кеңейту.

Құзыреттілік тәсілі

Құзыреттілік тәсілі – бұл оқытуды ұйымдастыру мен жүзеге асырудың оқуға бағдарланған әдісі. Ол негізінен білім алушылар дәстүрлі түрде анықталған пәндік мазмұн туралы білуі тиістігіне басты көңіл бөлетін, анағұрлым дәстүрлі білім беру тәсілінің баламасы болып табылады. Құзыреттілік тәсілінің қағидаларына сәйкес БББ әзірлеу кезінде біз студенттерімізді неге үйреткіміз келетініне басты назар аударылады. Яғни оқу барысында студенттер игеруі тиіс құзыреттіліктерді анықтау қажет. Құзыреттілік тұжырымдамасы арнайы дағдыларды да, жалпы құзыреттіліктерді немесе БББ барысында педагогтар дамытуы тиіс икемді дағдыларды да қамтуы тиіс. Икемді дағдыларға, мысалы, көшбасшылық, қарым-қатынас және әріптестік дағдылары, рефлексия дағдылары, әлеуметтік және эмоционалдық зияткерлік және т.с.с. кіреді. Мұндай икемді дағдыларды дамыту барлық БББ, құзыреттіліктерге және оқыту нәтижелеріне, сондай-ақ БББ жүзеге асыруға кіруі тиіс.

Оқыту нәтижелері білім, дағдылар мен мақсаттар түрінде көрініс табатын болашақта қалайтын жағдайды білдіреді. Өзара байланысты барлық оқу курстарын оқудың жазбаша нәтижелері де жинақталған құзыреттіліктерді көрсетуі тиіс. Демек, құзыреттіліктерге негізделген оқуды жоспарлау БББ деңгейінде басталады да, оқу нәтижесі мен оларды бағалау арқылы оқу курстары деңгейінде жүзеге асырылады

БББ әзірлеуде құзыреттілік тәсілін қолданудың себебі ол көбіне студенттерге бағдарланған курстар мен БББ әзірлеуге мүмкіндік беретінінде. Студентке бағдарланған тәсіл студенттер оқу барысында игеруі тиіс басты білім мен дағдылар курс немесе БББ мазмұнын анықтайды деген сөз. БББ әзірлеудегі құзыреттілік тәсілінің мақсаты студенттер негізгі білім, дағдылар мен қарым-қатынастарды/құндылықтарды иеленіп, студентке оның пәні немесе білім саласына тән білім мен дағдыларды, сондай-ақ ол оқу уақытында жинақтайтын барлық БББ үшін ортақ жалпы құзыреттіліктерді анықтауға көмектесу болып табылады

Құзыреттіліктерге негізделген БББ әзірлеу кезіндегі басты элементтерді қорытындылау үшін келесілердің нақты сипаттамасына басты назар аудару қажет: а) ЖОО, оқу модулі немесе жеке курсты аяқтаған соң студент қандай құзыреттіліктерді иеленуі тиіс (пәндік және жалпы құзыреттіліктерді қоса); ә) әртүрлі оқу модульдері, курстар мен оқыту түрлері құзыреттіліктің дамуына қалай ықпал етеді; б) БББ мақсаттары мен оған кіретін курстар мақсаттарының сәйкестігі қалай қамтамасыз

етіледі; в) студенттер өздерінің құзыреттіліктерін қалай көрсете алады (бағалауға байланысты).

Барлық оқу бағдарламаларын жүзеге асыру кезінде геймификация, проблемалық оқыту (PBL) және т.б. сынды студентке және белсенді оқытуға орталықтануға жәрдемдесетін әдістемелерді енгізген жөн (Сағынтаева және басқалар, 2021). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілі кезінде білім алушылар оқу үдерісінде орталық орынды иеленетін белсенді қатысушылар болып табылады. Білім алушы енжар білім алушы ретінде емес, белсенді қатысушы ретінде қаралады. Мұғалім оқушыға оның білімді жинақтаудағы күрделі үдерісінде көмектесетін жолсерік рөлін атқарады. Кең мағынада білім алушыларға бағдарланған оқу тәсілі назардың мұғалімнен оқушыға және оның оқыту үдерістеріне ығысуын білдіреді (Тран және басқалар, 2010). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілінде басты назар білім алушының немен айналысатынына және білім алушылардың белсенді қатысуын арттыру әдістері мен терең оқу тәсіліне аударылады (Biggs & Tang, 2011; Prosser and Trigwell, 2014). Білім алушыларға бағдарланған тәсіл кезінде оқушы белсенді білім құрастырушы ретінде қаралады. Демек, білім алушыларға бағдарланған оқыту әдістерінің басты назарында түбінде бүкіл өмір бойы оқуға мүмкіндік беретін дербестік пен белсенді оқытуды дамыту болады.

Студенттерге бағдарланған тәсіл және белсенді оқуға жәрдемдесетін әдістер

Студенттерге бағдарлық дәстүрлі оқыту түрінен (мұғалімге бағдарлық) басты назар оқыту мен оқу үдерісі білім алушыларды белсенді араластыруға және терең оқу тәсіліне ықпал ететіндей, ұйымдастырылатынына бөлінетінімен ерекшеленеді. Студенттердің белсенді қатысуын талап ететін оқыту оқу сапасын арттыратыны сөзсіз (Biggs & Tang, 2011). Алайда, студенттерге бағдарланған оқыту мұғалімді екінші кезекке қойып, оның маңыздылығын төмендетпейді. Оның орнына ол білім алушылардың қызығушылығын арттыру үшін педагогтардың тәжірибесін пайдалануға тырысады.

Білім алушыға бағдарлану мұғалімнің ойлау қабілетін өзгертуді талап етеді және оқыту практикасы үшін көптеген салдарды тудырады. Мысалы, оқыту және оқу қызметі белсенді оқытуды қолдайтындай етіп, жоспарлануы тиіс. Белсенді оқыту әдістері дәріс сынды пассивті тәсілдерге қарағанда, білім алушыға анағұрлым көбірек жауапкершілікті арттырады. Белсенді оқыту қызметі білімді іс жүзінде қолдану және талдау сынды жоғары деңгейлік ойлау қабілетін дамытуға ықпал етеді де, студенттерді тереңірек оқу үдерісіне тартады. Сонымен қатар олар студенттерге білімімен бөлісу және оны қолдануды жақсартуға мүмкіндік береді. Белсенді оқытудың жағдайларды зерттеу,

қиындықтарды шешу, топтық жобалар, пікір-талас, өзара оқыту, ойындар және т.с.с. көптеген әдістері бар. Алайда, әдістерді алға қойылған нәтижелерге сәйкес таңдау керектігін естен шығармау қажет. Демек, белсенді оқыту әдістерін таңдау кезінде әдістердің қайсысы алға қойылған оқыту нәтижелеріне қолжеткізуге ықпал ететінін ескеру қажет.

Конструктивті үйлесу

Конструктивті үйлесу қағидаты көптен бері оқыту мен оқудың сапасын арттырудың мақты әдісі ретінде үгіттеліп келеді (Biggs & Tang, 2011). Конструктивті келісу – бұл оқыту мен оқу бағдарламаларын әзірлеудің кешенді тәсілі, онда оқытудың болжалды нәтижелері/құзыреттіліктер, оқыту және оқу қызметі мен сапалы оқыту жағдайларын оңтайландыру үшін баға тапсырмалары арасындағы сәйкестік сөз етіледі. Басты қағидат оқу бағдарламасы оқу шаралары мен бағалау бойынша тапсырмалар болжалды оқу нәтижелеріне (БОН) және білім алушылар дәрежені, модульді немесе курсты аяқтағаннан кейін нені істей немесе көрсете алуы керектігіне сәйкес келетіндей етіп әзірленуі тиіс екендігінде. Оқытудың жоғары сапасы осы компоненттерді біріктіру есебінен қамтамасыз етіле алынады.

Конструктивті үйлесу парадигмасының мұғалімге бағдарланған оқытудан жоғарыда сипатталған, білім алушыларға бағдарланған оқытуға жалпы ығысуын көрсетеді. Оқытуды жобалаудағы басты қадам болжалды оқу нәтижелерін немесе білім алушылар оқу барысында игеруі тиіс құзыреттіліктерді және олар оқудың іс жүзінде болғанын қалай көрсететінін анықтау болып табылады (Biggs & Tang, 2011). Оқытушының рөлі білім алушыны алған қойылған оқу нәтижелеріне қолжеткізуге көмектесетін қызмет түрлеріне тарту болып табылады (Biggs, 1996). Оқу мен бағалаудың тиісті әдістері мен тапсырмаларын таңдап, оларды болжалды оқу нәтижелерімен/құзыреттермен келісе отырып, студенттердің оқу практикасын тиімді бағыттауға және мағынаға бағдарланған, терең оқуды жақсартуға болады (Biggs & Tang, 2011; Boud & Falchikov, 2006). Конструктивті үйлесімді оқыту – бұл, іс жүзінде, өлшем-бағдарлы жүйе, ондағы орталық элементтер, яғни болжалды оқу нәтижелері, оқыту-оқу және баға бойынша қызмет келісілген және бұл элементтердің барлығы ретті.

Конструктивті үйлесу білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде қолданылуы тиіс, себебі оқыту және оқу тұтас жүйеде орын алады. Оқыту мен бағалаудың барлық тұстары жоғары деңгейде оқытуды қолдауға бапталған, сондықтан барлық білім алушылар анағұрлым жоғары деңгейлі оқыту үдерістерін қолдануға ынталандырылады.

1-сурет. Конструктивті үйлесу көрінісі

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім

Зерттеулерге негізделген ПБ маңызын мойындау бүкіл дүние жүзінде орын алуда (Flores, 2018). Педагогикалық оқу орындарының жұмысына ғылыми зерттеулерді біріктіру көптеген тұстарда кәсіпті дамытудың тиімді шешімі ретінде ұсынылды. Олар білім теориясы, зерттеулер мен оқыту тәжірибесі арасында нақты байланысты орната алуы тиіс. Зерттеулердің ПБ-дағы маңыздылығын және рефлексивті практиктерді дайындауға пайдалы екенін мойындау күннен күнге артып келеді (Flores, 2018). Зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысанда жүзеге асырыла алынады. Қарапайым тілмен айтқанда, оқудың мазмұны мен әдістері, педагогикалық жобалар зерттеулерге негізделген. Бұл сондай-ақ педагогтар білім алушылардың өздерінің білімдері мен зерттеу дағдыларын жақсартуға бағдарланған әдістерді қолданады деген сөз. Сонымен қатар зерттеулерге негізделген ПБ педагогтар өздерінің жұмыстарын да, тұтас оқытуды да зерттейді дегенді де білдіреді. 1-ші кестеде соңғы зерттеулер (Сао және басқалар, 2021) кезінде анықталған зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысандары көрсетілген.

Зерттеулерге негізделген оқытудың мазмұны	Оқу орындарының оқытушылары болашақ педагогтарға өздерінің академиялық білімдерін беру мен олардың өзіндік ойлауын дамыту үшін зерттеулері оқу материалдары ретінде қолданады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Оқыту әдістері мен курс	Оқу орындарының оқытушылары

дизайны зерттеулерге негізделген	өздерінің педагогикалық білім саласындағы зерттеулерін қолданады және өздерінің оқыту әдістерін тиісінше әзірлейді (Cochran-Smith 2005; Krokfors және басқалар, 2011).
Зерттеуге бағдарланған оқыту әдістерін қолдану	Оқу орындарының оқытушылары болашақ педагогтарға талдамалы ойлауды үйреніп, зерттеу негізінде өздерінің педагогикалық ойлау қабілетін дамытуға көмектесу үшін сұраныстарға қызметке негізделген курсты ұйымдастырады (Krokfors және басқалар, 2011).
Оқытушылар педагогикалық білім саласындағы зерттеушілер ретінде әрекет етеді	Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық тәжірибелерін, сондай-ақ педагогикалық білім беру тақырыптары бойынша зерттеулер жүргізеді (Cochran-Smith 2005).
Зерттеу жұмыстарына қатысқаны үшін болашақ педагогтарды көтермелеу	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулерді жүргізу тәжірибесін иелену үшін болашақ педагогтарды зерттеу үдерісіне қатыстырады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Зерттеулер мен оқыту арасындағы өзара байланыс	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулер мен оқыту арасындағы байланыс бірін бірі толықтырушы әрі айқын деп есептейді. Оқыту мен ғылыми зерттеулер жалпы және кең мағынада бірін бірі қолдайды.

1-кесте. Зерттеулерге негізделген ПБ (Cao, Postareff, Lindblom-Ylänne & Toom, 2021)

Педагогикалық білім әртүрлі әдістермен зерттеулерге негізделген білім беру тәсілдерін қолдана алады және мәдени мәнмәтін мен тәжірибеге қандай нысандары сәйкес келетінін ескеру маңызды. Зерттеулерге негізделген педагогикалық білімнің түпкілікті мақсаты – тәжірибеленуші педагогтарға педагогикалық ойлы, рефлексивті және оқытуға қызығушылығы бар, бағдарланған педагогтар болуға көмектесу. Мұғалімдердің педагогикалық ойлауы білім беру жаңалықтары мен

құбылыстарын талдау және тұжырымдамалау, оларды анағұрлым күрделі оқу үдерістерінің бөлшегі ретінде бағалау, ұтымды әрі теорияға негізделген шешімдерді қабылдау, мұғалім ретінде өздерінің шешімдері мен әрекеттерін негіздеу дегенді білдіреді. Олардың зерттеулерді қолдану, тіпті, оларды жүргізуге дайындығы олардың алда тұрған міндеттерін орындауға қабілетін арттырады (Тоом және басқалар, 2010).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім оқу орындары оқытушыларының кәсіби дамуына ықпалын тигізіп қана қоймай, сондай-ақ оқытушы студенттердің де рефлексивті әрі тереңдетілген оқуына көмектеседі. Зерттеулерге қатыса отырып, студенттер сыни тұрғыдан ойлау, қиындықтарды шешу және рефлексивті дағдылар сынды жоғары бағаланатын кәсіби сапаларды иеленеді (Lunenberg, 2010). Демек, оқу орындары оқытушыларының оқытуға қызығушылығы жоғары, оларға педагогтарының айтқанымен ғана шектелмейтін, педагогтары өздерінің оқушыларын бірлескен әрі интерактивті оқыту қызметіне жұмылдыра алуынан сабақ алатын (Berry, 2004).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім беру іс жүзінде қолданылуы үшін ол зерттеу дағдыларын оқытуға, жеке зерттеу қызметін жүргізу және құжаттауға бағытталуы керек, оны педагогикалық білім беру бағдарламасында көрсету керек. Бұдан басқа педагогикалық білім бағдарламалары өздерінің студенттерінің бойында зерделеу мен зерттеуге бағдарланған жұмыс істеу тәсілін дамытып, олардың зерттеу дағдыларын жетілдіруі тиіс. Зерттеуге бағдарланған рефлексивті жаттықтырушы маман болуы үшін көп уақыт пен теория, практика және олардың арасындағы байланысты терең ойлауға лайықты орын қажет. Сондықтан педагогикалық білімнің оқу бағдарламалары жаңа дағдылар жайлы ой толғау мен оларды өңдеу үшін мүмкіндік беруі тиіс.

Пәнаралық оқыту

Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту (CLIL)

CLIL (Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту) – бұл пәнді де, тілді де үйрену мен оқыту үшін қосымша тіл қолданылатын, екі деңгейлі білім беру тәсілі (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Сонымен қатар CLIL жалпы ұғымы екі тілдік оқыту, ағылшын тілінде оқыту немесе үңілу бағдарламасы сынды басқа тілдік бағдарламаларды да қамтиды (Coyle, 2007; Mehisto, Marsh, and Frigols, 2008). Бірақ CLIL бұл тілдік бағдарламалардан пәнге де, тілге де бірдей деңгейде назар аударылатынымен ерекшеленеді (Coyle, 2008; Dalton-Puffer, 2008; De Zarobe, 2008; Marsh, 2012). Яғни тілді үйрену де емес, пәнді үйрену де емес, осы екеуінің комбинациясы болып табылады; сәйкесінше, тілге де, пәнге де назар аударылады.

Кеңінен таралған пікірге қарамастан, CLIL шеңберінде оқыту шет тілін қолдану және сол арқылы жүргізіледі, бұл тілдік емес пәндер шет тілінде оқытылатын тәсіл емес (Eurydice, 2006).

CLIL енгізу себептері – білім алушыларға анағұрлым тұтас білім беру тәжірибесін ұсыну, сондай-ақ сыныпта іске асырылған пән мен тілді оқыту нәтижесі болып табылады. CLIL-дің артықшылықтары неврология және білім беру саласындағы пәнаралық зерттеулердің нәтижелерімен дәлелденді (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Осы артықшылықтардың арқасында CLIL әртүрлі құрылымдардағы мүдделі тараптардың аудартуда.

Білім бағдарламаларын қолдану тұрғысынан CLIL тәсілі инклюзивті және икемді болып табылады; ол білім алушылардың жасына, қабілеттеріне және қажеттіліктеріне сәйкес бейімделетін бірқатар үлгілерді қамтиды (Coyle, 2007). Осылайша, CLIL-ді іске асыру пәнге байланысты өзгеріп отырады. Бірінші кезеңде тілді үйрену мысалы, белгілі бір тақырыптар немесе жобалар арқылы (мысалы, өмір салты, спорт және мерекелер) БББ енгізіліп, БББ бір немесе бірнеше пәнімен байланыстырыла алынады.

Екінші кезеңде CLIL тіл мен пән арасында (мысалы, тарих қазақ тілі арқылы, ғылым ағылшын тілі арқылы) нақты байланыс орната алады немесе ол тілді БББ бөліктерімен біріктіре алатын ауқымды тәсілді қолдана алады. Кейінгі кездері CLIL әдісі бір пәнге ғана бағытталмайды, әртүрлі пәндер немесе тақырыптар байланысы арқылы дамиды. Сабақтың мазмұны жекелеген пәндер бойынша БББ нақты тұстарын қамтуы мүмкін. Практикалық тұрғыдан алғанда, сабақтарды жоспарлау орта білім берудің пәнаралық ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар пәндер бойынша бірлескен жұмысты көздейді. Бірақ мұндай тәсіл жергілікті жағдайға сәйкес келетіндігін білу үшін зерттеулер жүргізу қажет.

CLIL-ді кіріктіретін қолданыстағы оқу бағдарламалары ұзақтығы бойынша ерекшеленеді: 2-3 сабақтың бірізділігінен тұратын бір кешеннен ұзақтығы жарты семестр және одан артық модульдерді қолданатын анағұрлым ұзақ тәсілдерге дейін. Кейбір сәтті мысалдарға екі тілді секциялары бар мектептер жатады, онда пәндер ұзақ уақыт бойы басқа тілді қолдана отырып оқытылады (Coyle және басқалар, 2010).

STEM (Ғылым, Технология, Инженерия, Математика) білім беру

Жаратылыстану ғылымдары мен математикадағы пәнаралық, басқа сөзбен айтқанда, STEM-білім беруді, «кейбір немесе барлық – ғылым, технология, инженерия мен математика – төрт пәнді пәндер мен шынайы әлемнің қиыншылықтары арасындағы байланыстарға негізделген бір сыныпқа, блокқа немесе сабаққа біріктіру әрекеті» ретінде анықтауға болады (Moore және басқалар, 2014). STEM-білім беру білім

алушылардың бойында ғылыми ақпаратқа қолжеткізу мүмкіндігін және оның өмір мен жаһандық болашақтағы мәнін түсіну қабілетін дамыту үшін STEM-сабақтарын зерттеуге негізделген жобалау мен оқытуға студенттерді дайындауға бағытталған (Feinstein және басқалар, 2013).

Белсенді оқыту жобалық оқыту, сондай-ақ сыныптан және қауымдастықтан тыс оқытудың әртүрлі шарттары мен АКТ қолдану сынды, білім алушыларға бағдарланған белсенді әдістерді қамтиды. Екінші жағынан, ғылыми-жаратылыстану білім беру ғылым арқылы оқытуға және ғылымды басқа пәндермен біріктіру арқылы STEM-нан STEAM-ға ("A" = шығармашылық (art)) өтуге басты назар аударатын құзыреттерге бағдарлануы тиіс. Қазақстандағы БББ-да «А», кем дегенде, болашақ педагогтарда гуманитарлық дағдыларды дамытуды қамтуы тиіс.

Білім берудегі цифрландыру және педагогтардың сандық құзыреттілігін дамыту

Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) педагогтар мен білім алушыларға оқыту мен үйрету үдерісін ынталандыру мен жетілдіру үшін инновациялық оқу ортасын ұсынады. Бұл жерде онлайн оқыту немесе аралас және гибридік оқыту сынды жаңа білім беру тұжырымдамалары әзірленеді (López-Pérez және басқалар, 2011). Гибридік немесе аралас оқытуды толық онлайн-оқытумен салыстырғанда, веб-құралдар мен материалдарды қолданып, сыныпта күндізгі оқытуды біріктіру (Garrison & Kanuka, 2004), ретінде анықтауға болады. Аралас немесе гибридік оқыту дәстүрлі оқыту нысандарына қосымша ретінде маңызы артып келеді. Көбіне бұл екі терминге ұқсас мағына беріледі, алайда, олардың айырмашылықтары да бар. Аралас оқытуды сыныптағы әдеттегі күндізгі оқыту, электрондық оқыту мен өзін өзі оқытудан тұратын оқиғаларға негізделген әртүрлі іс-шаралардың бірігуі ретінде анықтауға болса, гибридік оқытуда оқу іс-шараларының бір бөлігі күндізгі ортадан қашықтықтан оқыту ортасына өтеді (Koohang және басқалар, 2006).

Аралас оқыту нысандары маңызды оқыту үдерістерінің тиімділігін де, нәтижелілігін де арттыруға қабілетті, ал кейбір зерттеушілер аралас оқыту дәстүрлі оқыту үлгісімен салыстырғанда да тиімдірек әрі нәтижелірек бола алады деп есептейді (Garrison & Kanuka, 2004). Аралас оқытудың басқа артықшылықтары ретінде ыңғайлылық, студенттердің қанағаттанушылығы, икемділік пен анағұрлым жоғары қатысушылық деңгейін айтуға болады (Koohang және басқалар, 2006).

Білім алушылардың саны тым жоғары болған кезде, онлайн, аралас немесе гибридік оқыту нысандары оқыту сапасын арттыруға көп жағдай жасайды (Osguthorpe & Graham, 2003). Педагогикалық білім беру шеңберінде болашақ педагогтар әртүрлі сандық құралдар мен платформаларды қалай қолдану керектігін өздерінің оқытушыларынан үйрене алады. Осылайша, онлайн жағдайда қолданылатын сандық құралдарды және оқыту әдістерін икемді әрі тәжірибелі қолдануды қажет ететін пандемия, саяси және қоғамдық жағдайлар сынды белгісіздік пен кездейсоқ өзгерістер уақыты талап етіп отырғандай, сандық құралдарды қолдану дағдыларын жоғары оқу орындарының оқытушылары ғана емес, сондай-ақ болашақ педагогтар де иеленуі тиіс.

Инклюзивті білім беру және білім алушылардың әртүрлі санаттарын мойындау

Инклюзивті білім беру – білім алушыларда болуы мүмкін дене, психологиялық және когнитивтік кемістіктеріне қарамастан, білім беруге қолжетімділікті иеленіп, өздерінің құрбыларымен бірге оқуы тиіс дегенді білдіретін қағидат. Инклюзивті педагогика – оқудың әлеуметтік-мәдени тұсы әсер ететін педагогикалық тәсіл (Florian & Black-Hawkins, 2011), және ол барынша әртүрлі әдістермен білім алушылардың түрлі қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

«Инклюзия» және «алуандық» тұжырымдамалары оқыту мен білім беру практикасында талданады, бұл ретте инклюзияны қолдайтын іс-шаралар басты орынды иеленеді. Білім берудегі басты ұғымдар білім берудегі теңдік, қолжетімділік, даралық, өмір бойы оқу және әріптестік болып табылады. Педагогикалық білім беруде болашақ педагогтардың бойында өздерін инклюзияны енгізетін сарапшылар ретінде қабылдау сезімін қалыптастыруға басты назар аударылады. Бірлескен оқу және жіктеу сынды инклюзивті педагогиканы жаңарту маңызды. Оқытушының міндеті – әр студенттің дара оқыту стилін ескере отырып, студенттер өмір бойы оқи алатындай, оларды дайындап, бағыттау болып табылады. Оқыту мен үйретуге байланысты негізгі төрт құндылық инклюзивті білім беруде барлық педагогтардың жұмысы үшін негіз ретінде анықталды (Еуропалық агенттік). Бұл негізгі құндылықтар мұғалім құзыретінің салаларына байланысты. Құзыреттілік салалары үш элементтен тұрады: құндылықтар, білім мен дағдылар. Барлық педагогтар барлық білім алушылар үшін теңдік идеясын ұстануы тиіс (Saloviita, 2018.)

Мұғалімдердің кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару

Мұғалім жұмысының қарқынды әрі тұрақты түрде өзгеріп отыратын сипатын ескере отырып, оқытушылар өзінің кәсіби жолында үнемі оқуы тиіс. Мұғалімдердің кәсіби дамуы педагогтардың көзқарасы мен түсінігіне, тәжірибесін жақсартуға да (Timperley & Phillips, 2003),

сонымен қатар теориялық және практикалық білімдерін кіріктіріге (Tynjälä, Häkkinen & Härmäläinen, 2004) бағытталуы тиіс. Қазақстан Республикасындағы жоғары білім беру жүйесіндегі зерттеулердің эмпирикалық деректері қазіргі қоғамның тұрақты өзгерістері аясында педагогтардың кәсіби дамуының маңыздылығын көрсетеді (Жүнісова және басқалар, 2021; Жүнісова, 2019). Оқытуға табысты енгізу тәжірибесі педагогтардың құндылықтары мен ұстанымдарын жиі өзгертеді, сондықтан оң тәжірибе педагогтардың кәсіби дамуында ерекше маңызға ие (Guskey, 1989).

Мұғалімдердің дамуы мен өсуін әрқалай түсінуге болады: 1) нені оқыту керектігін жақсырақ түсіну үшін өзінің пәндік саласын жақсырақ түсіну; 2) қалай оқыту керектігін түсіну үшін мұғалім ретінде мол практикалық тәжірибе иелену; 3) анағұрлым тәжірибелі мұғалім болу үшін оқыту стратегиясының репертуарын әзірлеу; 4) анағұрлым табысты мұғалім болуы үшін мұғалім үшін қандай оқыту стратегиялары тиімді екенін анықтау және 5) оқытуға көмектесу үшін білім алушылар үшін қандай стратегиялар тиімді екенін түсінуді тереңдету (Åkerlind, 2007).

Мұғалімдердің кәсіби дамуы ұзаққа созылған үдеріс екенін атап атқан жөн. Сонымен қатар, даму сызықтық үздіксіз болып табылмайды, керісінше, ол әртүрлі себептерге байланысты үзілуі мүмкін (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004). Кейбір педагогтар өзгерістер мен дамуды қауіп ретінде қабылдайды, ал өзгеру үдерістері үрей немесе сенімсіздік сезімдерімен қатар жүреді (Postareff және басқалар, 2008). Өзгерістерге қатысты мұндай жағымсыз эмоциялар мұғалімнің назарын тарылтады (Fredrickson, 2001). Сондықтан педагогтар әртүрлі көздерден (мысалы, әріптестерінен, басшылардан, жұмыс ортасынан) жеткілікті қолдау мен жағымды кері байланысты алуын қамтамасыз ету маңызды. Мұғалімдерге, сондай-ақ, сәтсіздіктер мұғалімнің кәсіби дамуының бөлшегі екенін түсініп, ал қателерді сабақ алудың мүмкіндігі ретінде қарастыру керек. Мұғалімдердің тәжірибелерімен бөлісуге және әріптестерімен серіктестікке мүмкіндігі болған кезде, бұл олардың оқуы мен дамуына жағымды әсер ететіні дәлелденген (Voogt және басқалар, 2011). Мұғалімдер өздерін жақсы сезініп, жұмысқа ынтамен қараған кезде, олардың дамуына ықпал ететін педагогикалық практикаға қатысуының ықтималдығы да артады (Fredrickson, 2001). Оқытуды дамыту – бұл үздіксіз үдеріс, сондықтан педагогтардың педагогикалық сауаттылығын арттыру үшін өзінің оқытуы жайлы үнемі ойлануға итермелеу керек (Parpala & Postareff, 2021).

Мұғалімдерге мұғалімнің ықпал ету, шешім қабылдау және қандай да бір әрекеттерді жасау мүмкіндігіне қатысты таңдау еркіндігін беру керек. Таңдау еркіндігін берудің мақсаты жаңа жұмыс істеу әдістерін тудырып, қызмет барысын өзгерту болып табылады (Hökkä және басқалар, 2012).

Мұғалімдердің даму мен өзгерістерге қатысу мүмкіндігі болғанда, сондай-ақ олардың пікірлері шынымен маңызды екенін сезінгенде, олардың өз жұмысына деген қызығушылығы артатыны сөзсіз (Day, Elliot & Kington, 2005; Ryhältö және басқалар, 2012).

Әдебиеттер тізімі:

Білім туралы (2007). Қазақстан Республикасының Заңы; 27.12.2019 жылғы өзгерістермен.

Үздіксіз білім беру тұжырымдамасын бекіту туралы (2021). Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 8 шілдедегі № 471 қаулысы.

Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.

Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer. 1295-1332.

Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.

Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.

Boud, D. & Falchikov, N. (2006): Aligning assessment with long-term learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 31(4), p. 399-413

Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.

Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219–225.

Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543–562.

Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200–1214. Boston: Springer US.

Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkmann, p. 1–19. Heidelberg: Carl Winter.

Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563-577.

De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60–73.

European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projects/te4i/profile-inclusive-teachers>

Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.

Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314-317

Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.

Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.

Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.

Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95-105.

Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers. , 13, p. 439-453.

Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.

Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83-102.

Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223-229.

Koohang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion. Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. *In Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155-157).

Krokkfors, L., Kynäslahti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1–13.

López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.

Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680). Oxford, UK: Elsevier.

Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Cordoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.

Mehisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.

Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.

OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.

Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.

Parpala, A., & Postareff, L., (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the HowU Teach self-reflection tool. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja*, 4, 2021.

Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.

Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.

Pyhältö, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 95-116.

Salamanca Statement. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.european-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>

Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>

Sharplin, E., Ibrasheva, A., Shamatov, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. *Bulletin of KazNU, Pedagogical Series*, 64(3), pp. 12-27.

The Universal Declaration of Human Rights (1948). <https://www.un.org/en/aboutus/universal-declaration-of-human-rights>

Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Changing and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.

Toom, A., Kynäslähti, H., Krokfors, L., Jyrhämä, R., Byman, R., Stenberg, K., Maaranen, K., & Kansanen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.

Tran, N., Charbonneau, J., Benitez, V.V., David, M.A., Tran, G., & Lacroix, G. (2016). Tran et al conference ISBT 2010.

Tynjälä, P., Häkkinen, P., & Hämäläinen, R. (2014). TEL@ work: Toward integration of theory and practice. *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 990-1000.

Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N. & Visser, A. (2010). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29 (2), p. 195–210.

Voogt, J., Westbroek, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.

Åkerlind, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.